

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, February 17, 1981

Nr. 33

GANDAI APIE A. GROMYKOS PAVARYMA

PAČIOS DIDŽIAUSIOS VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS IŠKILMĖS

BAŽNYČIŲ ŽMONĖS NEBETILPO; TURINGAS KANAUNINKO V. ZAKARAUSKO PAMOKSLAS

Vasario 15 d. 10 val. ryto organizacijos rinkosi į Šv. Mergerio Marijos. Gimimo parapijos salę, Marquette Parke.

10:45 val. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, vadovaujama vado Vl. Išganaičio, pakėlė valstybinę ir tautinę vėliavas. Prie tautinės vėliavos sugiedojome Tautos himną. Dalyvavo per 200 asmenų.

Organizacijos su vėliavomis ėjo į bažnyčią. Buvo nešamos šaulių vėliavos, Savanorių, Reg. Liet. B-nės, Ramovėnų, Vyčių ir Skautų. Be rinktinės šaulių vėliavų, dalyvavo ir Gen. T. Daukanto Jūrų šauliai su vėliava, vadovaujami p. E. Vengiausko. Iš viso 10 vėliavų.

Daug panelių ir ponių buvo pasipuošę tautiniais rūbais.

Prie altoriaus padėta gyvų gėlių.

Šv. Mišias atnaušo kan. V. Zakarauskas. Jis taip pat pasakė labai jautrų pamokslą apie kenčiančius tėvynininkus ir vandančius žūbtinę kovą už Tėvynės laisvę. Baigė: "Tikėkim Dievo Apvaizda, kad Tautai bus gražinta nepriklausomybė".

Šv. Mišių auką nešė generalinė konsulė Juzė Daužvardienė ir savanorių pirm. J. Tamulis.

Giedojimo parapijos choras, vadovaujamas muziko A. Lino Vargūnais grojo K. Skaisgirys. Solo giedoją G. Mažeikienė. Būdinga, daug ėjo prie Šv. Komunijos. Dalino 3 kunigai.

Vėliavos su palyda po pamaldų vėl rinkosi į parapijos salę. Suskaičiav šaulių apie 70, kurie buvo uniformuoti.

Pamaldose dalyvavo prof. dr. J. Stukas su žmona, Chicago's ALTO pirm. E. Mikužiūtė, T. Blinstrubas, I. Andrašiusas, dr. V. Simaitis, dr. Z. Danilevičius, Jg. Serafinas, Jg. Petrauskas, J. Bagdžius, J. Kreivėnas (nešė vėliavą), V. Samaska, p. Tričys ir daugelis mūsų visuomenės veikėjų. Bažnyčia buvo pilna žmonių.

Vasario šešioliktosios minėjimo antra dalis įvyko Maria High School salėje.

2-val. Chicago's ALTO skyr. pirminkė Euphrosine Mikužiūtė sveikino gausiai susirinkusius dalyvius ir priminė, kad salėje dalyvauja ir latvių, estų bei ukrainiečių atstovai.

Buvo įneštos vėliavos: Don Varno postas, Dariaus-Girėno su kariškomis palydomis; toliau: Savanorių, Ramovėnų, Vytauto Didž. šaulių, ALTO, Moterų or-

ganizacijos, Liet. Vyčių, Skautų, Akadem. Skautų S-gos, Susivienijimo, R. Liet. B-nės, Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių. Iš viso įnešta 10 vėliavų.

A. Brazilis sugiedojė Amerikos ir Lietuvos himnus. Įsijungė ir publika. Akompanavo Aldona Brazilis.

Jo Eksc. vysk. V. Brizgys sukalbėjo invokaciją; kun. A. Traškis irgi sukalbėjo maldą.

J. Jankauskas, Nepriklausomybės kovų savanoris, perskaitė Liet. Nepriklausomybės aktą. Jį pristatė savanorių pirm. J. Tamulis.

Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė sveikino su nuosirdumu ir viltimi, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Kongr. Martin A. Russo, nuolat bendraujantis su lietuviais, sveikino ir ramino, kad ir nebūdamas Kongrese, kovos už Lietuvos laisvę.

Po jo sveikino Cook apskrities prokuroras Richard Daley. Jis, augęs lietuvių tarpe, gerai supranta mūsų aspiracijas, todėl padėjo visuomenės mums padėti ir remti mūsų etninės užmojus.

Z. Juskevičienė sukūrė gražų montažėlį pavaizduoti kenčiančią Tėvynę. Tautiniais rūbais buvo pasipuošę stud. R. Tričytė, K. Drunga ir A. Polikaitis. Pulkus dalykas, giliai patriotinis ir puikiai išpildytas. Nepaprastai plojimas. Buvo iškviesta ir Z. Juskevičienė. Plojome ir jai. Kai kam tas montažas ir asaras išspaudė.

Atsiųstas sveikinimas kongresmano F. Annunzio. Jis iš seno globoja lietuvius.

VLIKO vicepirm. prof. dr. J. Stukas turėjo pagrindinį pranešimą. Tiesiog sužavėti buvome jo kalba ir nuolat plojome. Jis kalbėjo puikiu akcentu. 1960 ir 1975 metais jis važinėjo į ok. Lietuvą. Pasakojė įspūdingus, deklamavo pogrindžio eilėraščius. Priminė pirmąsias Lietuvos galybę ir dabartinį pavergimą ir brolių kančias. Pasakojė vieną kitą ok. Lietuvoje nugirstą anekdotą. Gailestojosi, kad mūsų tėvynainiai kenčia ir sudėję ir mus visas viltis, o mūsų vadovai siunčia savo dukras į ok. Lietuvą "tėvynės meilės" parsivežti ir pasinėšę į klystulius.

Gausią prelegentų plokymę ir gerą jo iškvietimu. Padėką ALTO skyriui.

Perskaityta Senato proklamacija. Ponia Austin perskaitė ir kitus raštus atsiųstus sveikinimus — Derwinskio, Annunzio, Rostenkowskio.

Labai nuosirdžiai sveikino ukrainiečiai, latviai ir estai.

Dr. V. Dargis perskaitė parengtas rezoliucijas. Jas priėmė rankų pakelimu. Aukso rinko tautiniais rūbais pasirėdžiusios.

Pirm. E. Mikužiūtė dėkojo da-

Atstovų Rūmų narys Martin A. Russo praėitą sekmadienį pasakė lietuviams viltį nešančią kalbą. Jis džiaugėsi, kad lietuviai yra susirūpinę pavergtos savo tėvynės laisve.

PREZ. REAGANAS AIŠKINS KONGRESUI BIUDŽETO MAZINIMO PLANUS

KETVIRTADIENI PRADES AIŠKINTI PILIECIAMS IR UZSIENIUI MAZINIMO REIKSMĘ BEI PRASMĘ

WASHINGTON, D.C. — Visa eilė Amerikos prezidentų skelbė įvairias programas ir vis didino biudžetą, brisdami į didesnes skolas, kurios pasiekė astronominių skaičių. Prezidentas John F. Kennedy paskelbė New Frontier programą, bet jų nepaaiškino net Kongreso nariams vykdė. Daugelis šių programų nepatiko amerikiečiams ir pasauliui. Prezidentas Lyndon B. Johnson paskelbė karą neturtui ir tiltų statybą su Sovietais. Jis tą karą pralaimėjo, o statomi tiltai sugriuvo, palikdami tik Sonnenfeldto doktriną. Ji labai

lyviams už aukas, spaudai ir radijo val. vedėjams už reklamą Vasario 16 šventės.

Komandierius kvietė išnešti vėliavas. Pagerbėme atsiųstą. Salė perpildyta publika. Tarp jų mačiau mūsų aukštesniųjų institucijų vadovus. Pirminkė pristatė ALTO vicepirm. dr. L. Kriaučeliūną kaip atstovą šiam minėjime.

Sekė 10 min. pertrauka.

Po pertraukos — koncertinė dalis. Liet. Vyčių choras, dir. F. Strolios, sudainavo nemažą dainą. Su choru dainavo A. Brazilis "God bless America".

Jaunimo salėje nesimatė.

Prieš tai Vytauto Didžiojo rinktinės tautinių šokių grupė Vytis, vadovaujama V. Atkinson, pašoko keletą tautinių šokių.

Gražus oras, daug žmonių buvo bažnyčioje ir perpildyta salė. Tik įdomu, kaip ALTO sekėsi su aukomis, kai Liet. B-nė kai kur landžiojo po namus, siuntinėjo laiškus ir bašų aliarmą kėlė per savo spaudą, kad aukoto-

jas apsipirktų. K. P.

Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio pareiškimas Mažosios Lietuvos klausimu

Rašo dr. JONAS A. STIKLORIUS

1949 m. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas parašė, atspausdino ir įteikė Jungtinių Amerikos Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos vyriausybėms platų, išsamų memorandumą, pasirašytą tuometinio VLIKO pirminkio prof. Mykilo Krupavičiaus ir Vykdamosios Tarybos pirminkio Vaclovo Sidzikausko. Tame memorandume VLIKas suformulavo ir išdėstė lietuvių tautos siekimus bei aspiracijas ir pareikalavo tautai laisvės.

Tame pačiame memorandumame VLIKas pasisakė ir Mažosios Lietuvos klausimu, įsakmiai pareiškdamas, kad Mažoji Lietuva jau nuo seno yra lietuviška teritorija, kad tautiniai, istoriniai ir etnografiniai sumetimais ji turi būti išlaisvinimos Lietuvos dalimi ir kad dėl to VLIKas lietuvių tautos vardu išreiškia savo intenciją revindikuoti Mažąją Lietuvą.

Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis dabar pareiškia savo nusistatymą ir toliau laikytis šios VLIKO 1949 m. nustatytos linijos Mažosios Lietuvos atžvilgiu ir tikisi, kad lietuvių tauta tam pritarė.

I. Kas yra Mažoji Lietuva

Mažąją Lietuvą sudaro dvi dalys, kurios kai kuriais atžvilgiais skiriasi; dėl to reikia kalbėti apie jas atskirai.

Tos dvi dalys yra: A) Teritorija dešiniajame, šiauriniame Nemuno krante, kurią sudaro Klaipėdos miestas bei Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių apskritys; ir kurią mes žinome kaip Klaipėdos kraštą. Tas kra-

stas 1919 m. Versalio taikos sutarties 99 straipsniu buvo atskirtas nuo Vokietijos; 1923 m. sausio 15 d. jis susijungė su nepriklausoma Lietuvos valstybe ir išbuvo jos dalimi iki 1939 m. kovo 23 d., kada Hitleris, grąsindamas didele karinės jėgos persvara, jį užgrobė ir atėmė iš Lietuvos. 1945 metais Sovietų S-ga Klaipėdos kraštą įjungė į okupuotąją Lietuvą (LTSR).

Klaipėdos miestas, prieš karą turėjęs apie 50,000 gyventojų, o karo pabaigoje beveik jokių, dabar turi apie 200,000 gyventojų, iš jų apie vienas trečdalis rusų, o apie du trečdaliai iš Didžiosios Lietuvos persikėlusieji lietuvių.

B) Teritorija, kuri tęsiasi nuo kairiojo, pietinio Nemuno kranto iki Baltijos jūros, o pietuose iki 1945 m. nustatytos Potsdamo linijos. Iki 1945 m. ji buvo Vokietijos Reicho Rytprūsų provincijos šiaurinė dalis; 1945 metais Sovietų Sąjunga ją okupavo, įjungė ją ne į okupuotąją Lietuvą (LTSR), bet į Rusijos (Nukelta į šaltą puslapį)

L. BREŽNEVAS SIŪLO MINISTERIŲ PASKIRTI ANATOLIJŲ DOBRYNINĄ

SEKR. HAIG ARGUMENTAI PAVEIKĖ DOBRYNINĄ, O PASTARASIS PAVEIKĖ BREŽNEVĄ

WASHINGTON, D.C. — Iš

Maskvos ateinantieji gandai tvirtina, kad Andrei Gromyka, 21 metus pradedęs užsienio reikalų ministerijoje, pavarytas iš užsienio reikalų ministerio pareigų. Ne tik pats Brežnevas, bet ir kiti politinio biuro nariai nepatenkinti Gromykos vedama užsienio politika, be pagrindo erzinančia JAV ir privertusia Ameriką ginkluotis. Gromyką vykdė Sovietų Sąjungos seniai užimtą poziciją, kuri veda prie naujo karo, labai nenaudingo Sovietų Sąjungai ir josios kaimynams.

Antras gandas, ateinąs iš Maskvos, sako, kad Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministrui paskirtas Anatolijus Dobryninas, Sovietų ambasadorius Washington. Pradžią gandas davė sekretorius Aleksandras Haig, turėjęs progos išdėstyti Dobryninui savo ir naujos administracijos nepasitenkinimą dabartine Sovietų užsienio politika. Sekretorius Haig nuodė, kad dabartinė Sovietų vyriausybė padedanti teroristams netik. Pietų Amerikoje, bet taip pat Libijoje, dešiniajame Jordanų apės krante, Libane, pietų Azijoje ir kituose kraštuose. Sekr. Haig ir Dobrynino susitikimas įvyko senatoriaus Percy nuomose, vakarienių metu. Tvirtinama, kad pasikalbėjimo metu sekretoriaus Haig argumantai buvo įtikinantys. Dobryninas veik nieko neatsakė, bet atidžiai klausė. Galimas daktas, kad jis neturėjo ką atsakyti, bet visas pasikalbėjimo metu gautas žinias pranešė Maskvai. Jis, aišku, pranešė užsienio reikalų ministerijai. Pirmiausia žinias gavo ministeris Gromyka, o tik tai vėliau jos pateko į politinį biurą ir Brežnevui.

Gromyka, nekrepdamas dėmesio į Dobrynino pranešimą panaudojo visas priemones komunistinei propagandai. Jis būtu galėjęs panaudoti Tassą, bet taip nesielgė. Jis panaudojo kitas priemones savo nepasitenkinimui pareikšti. Jis padarė savo laiško kopijas ir pasiuntė Sovietų agentams. Nedavė Tass

agentūrai, bet perdavė Amerikos spaudoje dirbančioms maskviniams agentams. Jie panaudojo Gromykos laišką. Iki šio meto diplomatai taip nedarė. Laiškai eidavo valdžios pareigūnams. Dabar opozicinė spauda pirmoji pradėjo naudoti argumentus.

Gromyka atliko savo pareigas, bet šį kartą jis susikirtė su Dobryninu, kuris buvo kitos nuomonės. Dobrynino pozicija nežinoma, bet yra pagrindo manyti, kad jis nenorėjo aštrinti santykių. Tvirtinama, kad sek. Haig renka dokumentus savo kaltinimams paremti. Jis įrodys, jog į Salvadorą Castro agentai gabena karo medžiagą ir siunčia Sovietų agentus.

Gromykos politika nuvedė prie aštrėjančių santykių, o Brežnevas, atėdod, dar nenorį aštrinti. Šiomis dienomis pareiškė, ar bus padarytos Sovietų užsienio politikos pakaitos.

Penktadienį aukso urcija kainavo \$492.50.

agentūrai, bet perdavė Amerikos spaudoje dirbančioms maskviniams agentams. Jie panaudojo Gromykos laišką. Iki šio meto diplomatai taip nedarė. Laiškai eidavo valdžios pareigūnams. Dabar opozicinė spauda pirmoji pradėjo naudoti argumentus.

Gromyka atliko savo pareigas, bet šį kartą jis susikirtė su Dobryninu, kuris buvo kitos nuomonės. Dobrynino pozicija nežinoma, bet yra pagrindo manyti, kad jis nenorėjo aštrinti santykių. Tvirtinama, kad sek. Haig renka dokumentus savo kaltinimams paremti. Jis įrodys, jog į Salvadorą Castro agentai gabena karo medžiagą ir siunčia Sovietų agentus.

Gromykos politika nuvedė prie aštrėjančių santykių, o Brežnevas, atėdod, dar nenorį aštrinti. Šiomis dienomis pareiškė, ar bus padarytos Sovietų užsienio politikos pakaitos.

Penktadienį aukso urcija kainavo \$492.50.

agentūrai, bet perdavė Amerikos spaudoje dirbančioms maskviniams agentams. Jie panaudojo Gromykos laišką. Iki šio meto diplomatai taip nedarė. Laiškai eidavo valdžios pareigūnams. Dabar opozicinė spauda pirmoji pradėjo naudoti argumentus.

Gromyka atliko savo pareigas, bet šį kartą jis susikirtė su Dobryninu, kuris buvo kitos nuomonės. Dobrynino pozicija nežinoma, bet yra pagrindo manyti, kad jis nenorėjo aštrinti santykių. Tvirtinama, kad sek. Haig renka dokumentus savo kaltinimams paremti. Jis įrodys, jog į Salvadorą Castro agentai gabena karo medžiagą ir siunčia Sovietų agentus.

Gromykos politika nuvedė prie aštrėjančių santykių, o Brežnevas, atėdod, dar nenorį aštrinti. Šiomis dienomis pareiškė, ar bus padarytos Sovietų užsienio politikos pakaitos.

Penktadienį aukso urcija kainavo \$492.50.

agentūrai, bet perdavė Amerikos spaudoje dirbančioms maskviniams agentams. Jie panaudojo Gromykos laišką. Iki šio meto diplomatai taip nedarė. Laiškai eidavo valdžios pareigūnams. Dabar opozicinė spauda pirmoji pradėjo naudoti argumentus.

Gromyka atliko savo pareigas, bet šį kartą jis susikirtė su Dobryninu, kuris buvo kitos nuomonės. Dobrynino pozicija nežinoma, bet yra pagrindo manyti, kad jis nenorėjo aštrinti santykių. Tvirtinama, kad sek. Haig renka dokumentus savo kaltinimams paremti. Jis įrodys, jog į Salvadorą Castro agentai gabena karo medžiagą ir siunčia Sovietų agentus.

UNIJOS DOMISI BIUDŽETO MAZINIMU

BAL HARBOUR, Florida. — AFL-CIO pirmadienį pradėjo tarybos pasitarimus, kurie tęsis visą savaitę. Trečiadienį tarybos nariai organizuotai seks per televiziją prez. Ronald Reagano pranešimą Kongresui apie biudžeto sumažinimą. Jie klausė apie tai pirmadienį kalbėjusį Illinois d. mokratą sen. Alan J. Dixon, bet nieko iš jo nesužinojo. Ligšioliniai pareiškimai tarybos narių nuomonės yra skirtingos.

Demokratų partijos senatorių nuomonės taip pat nėra vienos. Wisconsin senatorius William Proxmire pareiškė per televiziją, kad jis pritaria mažinimui biudžeto, kuris per pastaruosius 50 metų vis buvo didėjęs. Jis pritaria drastiškai biudžeto mažinimui. Tačiau Kongreso daugumos vadas Jim Wright (D., Texas) yra pasirokęs kovoti už išlaidas švietimui, specialistų paruošimui, gydymo ir Social Security programoms vykdyti.

Penktadienį aukso urcija kainavo \$492.50.

agentūrai, bet perdavė Amerikos spaudoje dirbančioms maskviniams agentams. Jie panaudojo Gromykos laišką. Iki šio meto diplomatai taip nedarė. Laiškai eidavo valdžios pareigūnams. Dabar opozicinė spauda pirmoji pradėjo naudoti argumentus.

Gromyka atliko savo pareigas, bet šį kartą jis susikirtė su Dobryninu, kuris buvo kitos nuomonės. Dobrynino pozicija nežinoma, bet yra pagrindo manyti, kad jis nenorėjo aštrinti santykių. Tvirtinama, kad sek. Haig renka dokumentus savo kaltinimams paremti. Jis įrodys, jog į Salvadorą Castro agentai gabena karo medžiagą ir siunčia Sovietų agentus.

Gromykos politika nuvedė prie aštrėjančių santykių, o Brežnevas, atėdod, dar nenorį aštrinti. Šiomis dienomis pareiškė, ar bus padarytos Sovietų užsienio politikos pakaitos.

Penktadienį aukso urcija kainavo \$492.50.

agentūrai, bet perdavė Amerikos spaudoje dirbančioms maskviniams agentams. Jie panaudojo Gromykos laišką. Iki šio meto diplomatai taip nedarė. Laiškai eidavo valdžios pareigūnams. Dabar opozicinė spauda pirmoji pradėjo naudoti argumentus.

Gromyka atliko savo pareigas, bet šį kartą jis susikirtė su Dobryninu, kuris buvo kitos nuomonės. Dobrynino pozicija nežinoma, bet yra pagrindo manyti, kad jis nenorėjo aštrinti santykių. Tvirtinama, kad sek. Haig renka dokumentus savo kaltinimams paremti. Jis įrodys, jog į Salvadorą Castro agentai gabena karo medžiagą ir siunčia Sovietų agentus.

Gromykos politika nuvedė prie aštrėjančių santykių, o Brežnevas, atėdod, dar nenorį aštrinti. Šiomis dienomis pareiškė, ar bus padarytos Sovietų užsienio politikos pakaitos.

Penktadienį aukso urcija kainavo \$492.50.

agentūrai, bet perdavė Amerikos spaudoje dirbančioms maskviniams agentams. Jie panaudojo Gromykos laišką. Iki šio meto diplomatai taip nedarė. Laiškai eidavo valdžios pareigūnams. Dabar opozicinė spauda pirmoji pradėjo naudoti argumentus.

Gromyka atliko savo pareigas, bet šį kartą jis susikirtė su Dobryninu, kuris buvo kitos nuomonės. Dobrynino pozicija nežinoma, bet yra pagrindo manyti, kad jis nenorėjo aštrinti santykių. Tvirtinama, kad sek. Haig renka dokumentus savo kaltinimams paremti. Jis įrodys, jog į Salvadorą Castro agentai gabena karo medžiagą ir siunčia Sovietų agentus.

Gromykos politika nuvedė prie aštrėjančių santykių, o Brežnevas, atėdod, dar nenorį aštrinti. Šiomis dienomis pareiškė, ar bus padarytos Sovietų užsienio politikos pakaitos.

Penktadienį aukso urcija kainavo \$492.50.

agentūrai, bet perdavė Amerikos spaudoje dirbančioms maskviniams agentams. Jie panaudojo Gromykos laišką. Iki šio meto diplomatai taip nedarė. Laiškai eidavo valdžios pareigūnams. Dabar opozicinė spauda pirmoji pradėjo naudoti argumentus.

Gromyka atliko savo pareigas, bet šį kartą jis susikirtė su Dobryninu, kuris buvo kitos nuomonės. Dobrynino pozicija nežinoma, bet yra pagrindo manyti, kad jis nenorėjo aštrinti santykių. Tvirtinama, kad sek. Haig renka dokumentus savo kaltinimams paremti. Jis įrodys, jog į Salvadorą Castro agentai gabena karo medžiagą ir siunčia Sovietų agentus.

KALENDORĖLIS

Vasario 17: Jurgita, Donatas, Aleksas, Viltė, Salvė, Vaišvilas. Saulė teka 6:44, leidžiasi 5:26. Oras ne toks šaltas.

Solistas Algirdas Brazilis ir jo žmona Aldona praėitą sekmadienį vykusiai prisidėjo prie lietuvių nepriklausomybės minėjimo suaktyvės programos.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

MAISTO REIKSMĖ HEMOROJAUS ATsirADIMUI

Tvarkymės su maistu, nereikės skustis hemorojaus sukeltais skausmais.

(Mediciniška tiesa)

Taip daugelis mūsų skundžiasi hemorojaus (hemoroidais) sukeltais skausmais — nei galima klausytis. Dar blogiau — tokius ligonius išnaudoja visokie prekybininkai, jiems visokių vaistų siūlydami laikinam tokių negėrybų palengvinimui.

Mes, lietuviai, nuo dabar pradėkime tinkamai maitintis. Turėsimė tada hemorojaus ir, žinoma, jų sukeltų negėrybių. Tik pildykime medicinos mokslo mokymus tiksliai patarimus valgio srityje, išvengsim daugelio žarnų negėrybių, įskaitant hemorojų.

Atlikus mokslinius tyrimus, matoma, kad daugelis ligų atsiranda gyvenvietės (geografinių) ir visuomeninių (social-ekonominių) aplinkybių įtakoje. Pratyje tokie stebėjimai būdavo atliekami užkrečiamų ligų srityje. Vėliau vėžio atsiradimas buvo sėkmingai tiriamas minėtų aplinkybių atžvilgiu. Pa-lyginti neseniai pradėta tyrinėti, kiek minėtos aplinkybės (žmonių gyvenvietės ir papročiai) turi įtakos chroniškų ligų atsiradimui. Tiriama stebinti žmonės, buvo lyginami neturtingų kraštų žmonės su pažengusių kraštų gyventojais.

Kuo turtingesnis, tuo hemorojus gausesnis

Susėkta, kad hemorojų dažniausiai apturi turtingų kraštų žmonės, o mažiau hemorojų pažįsta neturtingų kraštų (Tre-

čiojo pasaulio) ūkininkai. Prie-reta pasitaikanti tokiems ūkininkams negėrybių priskaitoma visa eilė virškinimo kanalo ligų, taip dažnai ir stipriai kankinančių turtinguosius, įskaitant ir amerikiečius.

Štai tos astuonios didžiausios negėrybės žarnose, atsirandančios pasiturintiems gyvenančiams: 1) storosios žarnos kišenėlės (diverticulum); 2) žarnų įsijautrinimas (irritable bowel syndrome); 3) aklosios žarnos uždegimas (appendicitis); 4) storosios ir išeinamosios žarnos vėžys (colon rectal cancer); 5) hemorojus; 6) žarnos išopėjimas (ulcerative colitis); 7) žarnos sienelių chroniškas uždegimas (Crohn's disease); 8) žarnos sienelių pakitimas, sukeliantis nevirskinimą kai kurios rūšies maisto (Coeliac disease).

Tyrimais susėkta, kad visų minėtų žarnų negėrybės atsiranda dėl naudojimo labai minkšto (be sėlenų — fibers) maisto. Kai kurie tyrinėtojai su-tinka, kad ir žarnos sienelės uždegimas (Crohn's disease) gau-nasi perminkšto maisto (be sėlenų) įtakoje. Gi, kai kurių maisto rūšių nevirskinimo liga (Coeliac disease) nepaprastai rečiau atsiranda pas tuos žmones, kurie valgo javus su sėlenomis, kurie minta stambiai maltų grūdų duona, kurie nevalgo bal-ty (be sėlenų) miltų. Taigi, juo-da — lietuviškai maltų grūdų duona yra vienas prieš minė-

tas žarnos ligas, įskaitant ir hemorojų.

Hemorojaus dažnumas

Hemorojus yra išeinamojo ka-nalo srityje išsiplėtusios venos. Jos ten jungiasi su arterijomis ir sudaro minkštą rezginį, tarsi pagalvę. Jos išsiplėčia panašiai kaip kojų venos.

Arkos ir Azijos gydytojai buvo prašę išsiplėtusių pacien-tus dėl hemorojaus gausumo. Tokių pacientų jie ten surado daug mažiau, palyginti su va-karuose gyvenčiais tokius rūšies pacientais.

Paprastai, be komplikacijų he-morojų galima lengvai pražiū-rėti, nspastebėti. Už tai he-morojaus komplikacijos (krauja-vimas, uždegimas, užsikimši-mas-užstomavimas) buvo se-kamos. Jos buvo retos pas Azi-jos ir Afrikos gyventojus. Taip pat retai tiems gyventojams pa-sitaikydavo kraujavimas iš skrandžio žaizdų. Žarnų kišene-lės (diverticuli) beveik negir-dėta-neregėta liga minėtų gy-ventojų tarpe. Taip pat ir kojų venų išsiplėtimu sukelto žaiz-dos (ulcers) labai retas dalykas minėtų gyventojų tarpe.

Tyrinėtojai išsiuntė apklaus-i-mų lapus (pirmąsitarę asme-niškai su gydytojais) šimtui še-siasdešimti ligoninių ir 20-ti Af-rikos valstybių. Tyrinėtojai ap-mokėjo pašo išlaidas. Kiek pe-rmetus ligoninėje buvo pacien-tų su kraujavimu bei iškritusiu (prolapsed) hemorojumi, regu-liariai atsakinėdavo gydytojai iš 77 ligoninių. Jie kiekvienoje ligoninėje vidutiniškai per metus gy-laukdavo po tris pacientus su minėta komplikacija (bet kuria: kraujavimu bei iškritimu he-morojaus). Tai tikrai retas he-morojus minėtuose kraštuose.

Indijoje hemorojus kiek dažniau pasitaiko, bet Afrikoje ir Indi-joje nepalyginamai rečiau žmo-nės serga hemorojumi kaip Šiaurės Amerikoje.

Hemorojaus atsiradimas

Įvairios priežastys buvo pra-ci-tyje nurodomos hemorojaus at-siradimui išaiškinti. Buvo dalei-džiama priežastis žmogaus tie-si padėtis (ne kaip gyvulio ke-

Jordi Bonas.

Viduržemio jūros vaizdas.

turkojo). Buvo daleidžiama, kad venos stokoja vožtuvų, todėl jos ten išsiplėčiančios. Jau prači-ta-mė šimtmetėje gyd. T. R. Allin-son ir šiame šimtmetėje (1969) gyd. T. L. Cleave priėjo išvados, kad hemorojus atsiranda dėl minkšto maisto naudojimo. Ta-da viduriai tampa snukius, kie-ti. Tokį mėsą prašalinant rei-čia labai stengtis. Tas ir sukelia išeinamosios žarnos srityje esa-mų venų išsiplėtimą.

Minkšto, be sėlenų (fibers) maisto įtaką hemorojaus at-siradimui patvirtino 1975 m. gy-dytojai tyrinėtojai Burkitt, Graham-Stewart ir Thomson. Dabartinio medicinosje suprat-i-mu, yra tikras dalykas, kad be sėlenų maistas sukelia vidu-rius. Tada žmogus turi stengis-sylintis, besitušindamas smul-kius-kietus vidurius.

Hemorojaus gydymas

Įprastus prie minkšto mai-s-to sunku atvesti į sveiką, tikrai lietuvišką kelią. Reikia mesti nesveiką, be sėlenų maistą. Rei-čia naudoti stambiai maltų grū-dų duoną; daug vaisių-daržovių valgyti; obuolius su žieve, ne-nuluptus naudoti; kruopas stam-biai miltas, žirnius, pupas-pu-pes didžiais kiekiais valgyti reikia dabar kiekvienam lie-tuviui.

Šitai pradėjus žmonėms mai-tintis Olandijoje, žymiai suma-žėjo hemorojaus operavimas. Tas pats nutiko ir Anglijoje. Ži-noma, kas jau pakenkta, su sė-lenomis mažai ką bepataisyti: maža chirurginė operacija gali būti reikalinga kaip bausmė už pračias mediciniškas nuodė-mes. Viena yra tikra, kad dabar prie kitokio hemorojaus gydy-mo visada esti prijungiamas gydymas atsakančių (gausių sė-lenomis — fibers) maistu.

Išvada: Ne už Preparation-H (kaip skelbiama visur) griebki-mės turėdami hemorojų, bet tvarkykime virškinimą. Žiūrė-kime, kad gausių naudingų skysčių naudojimui ir lietuviš-ku, stambiai maistu maitinda-miesi tvarkytume kietus vidu-rius. Tada hemorojus nebus manęs taip nemalonus. Be to, ir kiti žarnų negėrybės, įskaitant ir vėžį, bus daug retesni svečiai mūsų žarnyne.

Nenusiminkite, jei pradžioje bus sunku įprasti daug skysčių (vandens, vaisių sunkų) gerti ir juoda duona, ir sėlenų javinius (all bran cereals) vietoje baltos duonos naudoti. Čia visi turime grįžti prie kavos vengimo. Vie-toje saldaus pieno, gerkinę pa-sukas ar tokį rūgų. Tris kartus dienoje valgykite sriubas: atsi-minkime Lietuvoje valgytas ry-tais kliekienes, per pietus lo-pūstines, o vakarais bulvinę su morkomis bei pupelėmis. Ar kas girdėjo, kad Lietuvoje būtų su-ve tiek daug hemorojaus savi-ninkų, kiek čia mes jų turime?!

Taigi, kol dar laikas, visi liau-kimės toliau būti paikais. Pati-savinkime medicinišką ir lietu-višką minkštą maistą.

viską valgyje tiesą. Tegul ji-mus veda į sveikesnį, be hemo-rojaus ir be kitų žarnyno nega-lių gyvenimą.

Pasiskaityti: Colo-Proctology, Vol. 2, No. 5, September-Octo-ber 1980.

STENKIMĖS GERU PATA-RIMU PASINAUDOTI

Kokių minkštą nau-doti žiemą

Klausimas: Patarkite, Tamsta Gydytojai, kaip minkštinti da-bar, kai lauke šalta. Visada ei-davau pasivaikščioti apie na-mus: kieme, sode. O dabar bai-su laukan išeiti. Visi tokie spor-tininkai-pensininkai būsimie dē-kingai.

Atsakymas: Vienas širdies atakos žadintojas — skatintojas yra judėjimo — minkštos stoka. Yra dvi pagrindinės minkštos formos: 1) Dinaminė (aerobi-nė) forma, kada kūno minkšti-nama dalis juda ore: bėgimas, stiprus žingsniavimas, ristele bėgimas, plaukimas ir dvirači-važiavimas; 2) izometrinė (sta-tinė) minkšta: suspaudimas kumščio, svorio kėlimas, ka-muolio spaudimas delne.

Pagal galimybes naudokite minkštą: judink kojas, rankas, liemenį; kilnok svorį, spausk sviedinuką delne.

Saugok strėnas, nežalodamas jų: teisingai sėskis ir kelkis. Kel-damas svorį būk arti jo ir su-lenkęs kelius kelk jį. Sniega kasdamas stumk šalin sniegą, jo nekelk. Padirbęs penkias minu-tes, eik pasisėsti stulbon. Niekada nesulaikyk kvapo šaltėje. Visada giliai kvėpuok per nosį. Nepakankamas oro kiekis suma-žina deguonies kiekį kraujuje, tuo pačiu širdies raumenyse, dėl to gaunasi širdies arterijų susitraukimas (spazmai) ir ata-kos dėl to įvyksta.

Leiskime veikti stipriems ko-jų-rankų raumenims, o ne strė-nų tokiems. Kai dirbi ką nors prie stalo, nesilenk, bet vieną koją ant vidutinio aukštumo kėdės-suolelio pasidėk — taip saugosi strėnas, lygindamas bal-tinius bei kitus smulkesnius dar-bus dirbdamas. Iš lovos keldamiesi pasisukime šonai ir ant šalunų raumenų remdamiesi kelkimės. Taip elkimės ir sėd-dami: ne strėnas, bet kojų rau-menis naudokime.

Neįprastieji ir bet kokį fizini-darbi, stenkimės pamažu jį į-prasti. Staiga ilgėliau kastas sniegą, gali strėnų nepanešti, kaklo nepajudinti. Panašiai nu-siduoda pirmą kartą po vasaros rėjus čiūvoiti. Tada šlaunys da-rosi nepanešamos. Pamažu į-prantama. Arba vėl: Lietuvoje gimnazistai per žiemą batus dė-veda, grįžę vasaros atostō-goms ir nuėję j paupį — nepa-šima žvyrų: taip jiems skaudus estiėjimas basiems per pirmą antrą dieną. Po to įprantama. Taip įprasti reikia pamažu į-kickvieną minkštą.

Vasario 16 šventės minėjimas Cicerioje

ALTo Cicerio skyrus minė-jimas pradėtas šv. Mišiomis 10:30 val. šv. Antano parapijos bažnyčioje. Pamaldas laikė ir pritaikintą pamokslą pasakė kun. B. Rutkauskas. Per Mišias solo giedojo solistė Margarita Momkienė; vargonais palydėjo muzikas A. Skridulis. Su vėlia-vomis bažnyčioje dalyvavo Ame-rikos karo veteranai ir jūros saulų "Klaipėdos" kuopos šau-liai, vadovaujami kuopos pir-mininko Mikulio ir veteranų posto komandieriaus. Dalyvavo ir LB (R) Cicerio apylinkė.

Minėjimą buvo kvietos vi-sos vietoje veikiančios lietuvių organizacijos, bet neatvyko. Ci-cerioje tai nėra nuostabu ar staigmena. Tai "dipukškos fa-naberijos" paprotys ir "organi-zacijų vadų" ambicija.

Pasibaigus pamaldoms, 12 val. minėjimas buvo tęsiamas para-pijos salėje. Minėjimą atidarė Cicerio ALTo skyrus pirminin-kas dr. Petras Atkočiūnas. Pra-dedamas minėjimą, pasveikino susirinkusius, padėjojo solis-tams, veteranams, kun. Rut-kauskui ir visiems dalyviams ir, tolimesniam minėjimui praves-ti, pakvietė skyrus sekr. Stepa Paulauską.

Įnešus dalyvavusių organiza-cijų vėliavas į salę, solistė M. Momkienė sugiedojo JAV ir Lie-tuvos himnus; jai pianinu pri-tarė muzikas Alvydas Vasaitis. Malda — invokacija, paimta iš Lietuvos Katalikų pagrindžio Kronikos Nr. 4, paskaitė kun. B. Rutkauskas. Lietuvos nepri-klausomybės atstatymo aktą — nutarimą perskaitė Danutė Pranckevičiūtė. Pagerbūs miru-sius, kovose žuvusius vienos mi-nutės susikaupimu, buvo įteikta minėjime dalyvaujantiems sa-vaforams-kūrėjams ir Sibiro tremtiniams pagarbos žyminiai.

Pagarbos ženklus kūrėjams-sa-vaforams ir Sibiro tremtiniams prisegė tautiniai rūbai pasipuošusi D. Pranckevičiūtė, asis-tuojant jai tautiniai rūbai pa-sipuošusiems Pranckevičiui ir Palionui. Visi jie yra mokiniai. Cicerio miesto atstovas John Kociolko pasakė labai puikų trumpą žodį ir perskaitė mie-to prezidento paskelbtą dekla-raciją, skelbiančią Lietuvii sa-vaitę (nuo vasario 7 d. iki 14 d. imtinai) Cicerioje. Konden-suotą ir trumpą paskaitą skaitė ALTo Centro valdybos gen. sekr. inž. G. Lazauskas. Jis pri-minė, kad Lietuvos atstatymo aktą pasirašė ir paskelbė poli-tikai — įvairių partijų žmonės, bet tą aktą, nutarimą, apgynė ir įgyvendino tautos atstovai — kaimų ir miestų vyrai, mokyklų aukiniai, vyrai, moterys ir jau-nuliai savo drąsa, krauju ir gyvybių aukomis.

Minėjimo rezoliuciją anglų kalba paruošė ir perskaitė susi-linkimui inž. S. Dubauskas. Ji susitarimo vienbalsiai priimta, įgaliota pasirašyti ALTo sky-rus Cicerioje pirm. dr. Petriui Atkočiūnui ir jos kopijos bus pasiųstos JAV prezidentui, Val-sybės sekretoriui, Illinois senato-riams, kongresmanams ir ki-toms įstaigoms ar komisijoms.

Meninė dalis

Meninę dalį atliko solistė M. Momkienė, akompanuojant mu-zikui Alvydai Vasaičiui. Ji pa-dainavo: "Klaipūnui" (muzika Gailevičiaus), "Oi, greičiau, greičiau" (muz. Šimkaus) ir vieną

ariją iš statomos operos "Lie-tuviai", "Šiaurės pašvaistė", "Saulutės daina" iš "Pavasario pasakos" (muz. Jurgučio).

Lietuvos Vyčių tautinių šokių šokėjai, vadovaujami Zapolio, pasako: Jonkelį, Subatėlę, Ves-tuvių šoki, Aštuonytį ir Malūną. Akordeonu šokėjams pritarė jų pačių grupės akordeonistas.

Meninė programa buvo pasi-gėtinai puiki; jos atlikėjams susirinkusieji nepagalėjo katu-čių, o solistė, jos akompaniato-rius ir tautinių šokių vadovas buvo papuošti gėlėmis, publikai stipriai plojant ir šaukiant valio!

Minėjime dalyvavo virš 200 žmonių. ALToi aukų surinkta daug daugiau kaip ankstesniais metų minėjimais. Geros valios visuomenė Vasario 16-tos minė-jime Cicerioje pademonstravo, kad ji stipriai remia ALTo dar-bus ir Lietuvos laisvinimo rei-kaims nesigali savo aukų. Tai ženklas, kad geros valios lietu-vių visuomenė pasitiki ALTo, kad jos suaukoti pavergtos Lie-tuvos laisvinimo kovai vesti pi-nigai bus sunaudoti tik tos ko-vos vedimo tikslams ir dar-bams, bet ne pasivažinėjimui tik save reklamuoti ir liaupsinti.

Pasibaigus meninei daliai, S. Paulauskas padėjojo jos atlikė-jams, gausiai susirinkusiai pub-likai ir šeiminiukams už puikiai paruoštus užkandžius. Tuo puikiai pavykęs minėjimas ir buvo užbaigtas.

Besivašindami kavute ir sal-dumynais, svečiai ilgai kalbėjo-si, dalinosi išpužiais ir sma-giai praleido laiką.

Be to, minėjime buvo Jono Augustino nepaprasta Lietu-vos senų pinigų, medalių ir ki-tokių ženklų paroda, kuria mi-nėjimo dalyviai labai domėjosi. Paaiškinimus davė pats rinkinio savininkas Jonas Augustinas.

Rimas Vyga

ATSIUSTA PAMINETI

● VILTIS, tautinių šokių ir tautosakos žurnalas anglų kal-ba, kovo ir balandžio numeris, 40 pusl. Leidžia ir redaguoja Vytautas F. Beliajus, žinomas tautinių šokių specialistas ir knygų autorius. Šiame numeryje rašoma apie arių, jugslovų, vokiečių, serbų, egiptiečių ir brazilų tautinius šokius, tauto-saką ir papročius. Yra daug skelbimų ir pranešimų iš tauti-nių šokių veiklos visame pasaulyje. Kainuoja metams JAV \$7, kitur \$8, atskiras numeris \$1.50. Adresas: VILTIS, P.O. Box 1256, Denver, CO 80201.

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4% the first year). Bonds are redeemable at face value or more. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Bom Loser!

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.

What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right — pills from Ex-Lax. Look for the white box. Use only as directed.

DETROITO NAUJIENOS

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro politinė popietė su ALT informacijos vadovu kun. dr. J. Prunskiu

Prelegentas kun. dr. J. Prunskis atvyko į Detroitą šeštadienį, Sekmadienį, vasario 8 d., iš ryto švento Antano šventovėje atlikę šv. Mišias ir pasakė gražų pamokslą. Paskaita įvyko tą pačią dieną Dievo Apvaizdos parapijos patalpose. Paskaitininką kun. dr. J. Prunskį, kaip gabų žurnalistą - publicistą, pristatė DLOC pirm. dr. Algis Barauskas. Paskaitoje dalyvavo apie 140 žmonių.

Prelegentas paskaitą pradėjo trumpu anekdotu: "Mažukas, vaikas verkia". Pati paskaita lietė Helsinkio ir Madrido konferencijas, žmogaus teises ir tautų laisvą apsisprendimą. Pirmiausia papasakojo kaip sunkiai buvo patekti į Madrido konferencijos rūmus. Ten įteiti reikėjo turėti oficialų su savo nuotrauka pažymėjimą. Kiek žinoma, į konferencijos rūmus buvo įleista apie 1500 korespondentų.

Madrido konferencijoje dalyvavo VLIKO pirm. dr. K. Bobelis ir vicepirm. inž. Liūtas Griniūnas; Argentinos atstovas A. Mičiūdas ir neseniai iš Lietuvos atvykęs Vladas Šakalys; ALTO atstovai pirm. dr. Kazys Sidlauskas ir informacijos direktorius kun. dr. J. Prunskis.

Toliau kalbėdamas, J. P. pastebėjo, kad prieš Madrido konferenciją VLIKO pirmininkas dr. Kazys Bobelis aplankė daug Europos valstybių, įskaitant ir Vatikaną, kur susitiko su popiežiumi. Be to, Europos valstybių pirmininkams įteikė lietuvių vardu atsisveikimus. Tas labai daug padėjo lietuviams, atvykusiems Madrido konferencijoje, nes tų valstybių atstovai žinojo kuo lietuviui nori. Neseniai iš Lietuvos atvykęs V. Šakalys vaizdžiai nupasakojo apie dabartinę Lietuvoje padėtį.

Latvių grupėje dalyvavo per 200. Tuo laiku po Europą važinėjo lietuvių grupė, bet jie kažkodėl į Madridą neužsuko.

Konferencijoje daug pasidarė Argentinos VLIKO atstovas A. Mičiūdas, kuris laisvai vartojo ispanų kalbą, ypač demonstruojant Madrido gatvėmis. Jis lietuviams patarnavo savo vertimu į ispanų kalbą.

Prelegentas įdomiai papasakojo apie latvių dvasiškį, kuris persiplovė gyslas rankoje, protestu ženklais prieš rusų okupaciją Pabaltijo valstybių. Jis buvo tuojau nugalėtas ligoninė. Dėl šio įvykio kilo triukšmas. Apie šį įvykį plačiai buvo aprašyta ispanų spaudoje.

Madrido konferencijoje Maskva atsidūrė kaltinamųjų suole. Buvo įteikta 45-kių pabaltiečių pasirašyta petijcia, reikalaujanti panaikinti Molotovo Ribentropo aktą.

Konferencijoje dalyvavo sekančių valstybių delegacijos: Vatikanas, D. Britanijos, V. Vokietijos, Švedijos, Kanados, Olandijos, JAV, Liuksemburgo, Lichtenšteino, Italijos, Bulgarijos, Turkijos, Kipro, Graikijos, Belgijos, Ispanijos ir Islandijos. Lietuviai buvo pakviesti į Amerikos ambasadą kaip svečiai. Labai griežtai Madrido konferencijoje kalbėjo JAV atstovas Oliver, pažymėdamas, kad laisvi žmonės labai pasipiktinę dėl politinių kalinių - vyrų ir moterų laikymo kalėjimuose. Įdomiai kalbėjo V. Šakalys apie Sovietų kalėjimus ir juose žiaurius kankinimus. Pabėgęs iš rusų kalėjimo ir po ilgos bei pavojingos kelionės patekęs į Švedijos kalėjimą, jis jautėsi gyvenęs kaip viešbutyje.

Kun. dr. J. Prunskio kalba buvo turininga ir įtikinanti. Ne vienam nuriudėjo per skruostą ašaros. Jos pasirodė ir kalbėtojo akyse.

Bendruomenininkai ALTO atstovų kalba buvo nepatenkinti. Vienas iš jų pasakė, kad politinėje popietėje LB sąskaiton bus pavyrėtas ramybės nesiveržė prie paskaitininko.

Dail. Jurgis Juodis

"Ave Maria"

Ekskursijoje daktarai ilsisi ir mokosi

Rašo VLADAS RASCIAUSKAS

Mūsų ekskursijoje buvo daug daktarų. Jie išėjosi, Karibų vandenimis džiaugėsi ir mokėsi. Šioje kelionėje jie poilsavo, bet taip pat panaudojo laiką savo žinioms stiprinti. Jie nutarė su-ruošti vadinamą seminara, kad mažiau žinantieji galėtų patirti pačių naujausių žinių iš daugiau žinančiųjų. Jie ruošė paskaitas apie naujausius išradimus.

Man atėjo noras pasiklausti, kas mūsų daktarams labiausiai rūpi. Nesu daktaras, bet norėjau sužinoti, kas yra naujo šių dienų medicinoje. Man daktarai netrukus bus reikalingi, tai norėjau patirti, ką vieni žino, o kiti nežino. Mums pranešė, kad jų seminarą gali lankyti ir neprofesionalai, tai apsirėgiau ir užsukau.

Daktarų seminare pataikiau ir vengė net mažiausios situacijos, kurią būtų galima interpretuoti kaip klydo varymą. Žinoma, jei paskaitininkas būtų buvęs koks bendruomenininkas, iš jo būtų susilaukę LB darbelių liaupsinimo, česonį ant rankų ir padanges būtų pakėlęs.

LB-nės pirm. V. Kutkus priėjo prie prelegento ir savo įžūlumu nepreleido net DLOC atstovams pasikalbėti. Stovėdamas šalia prelegento, su juo ilgai puslaliai kalbėjosi ir tuo būdu nepreleido DLOC atstovų, kurie dėl šventos ramybės nesiveržė prie paskaitininko.

Ant. Sukauskas

į neščių moterų sunkumus ir gimdymo eigą. Gabaus daktaro paskaita buvo įdomi. Sužinojau tokių dalykų, apie kuriuos savo gyvenime nieko negirdėjau. Seminarą pradėjo jaunas ir gabus daktaras Daugirdas. Jį papildė dr. F. Sutkus ir dr. A. Milius.

Moteris liečiančiame seminare turėjo būti visos laive buvusios moterys, bet jos į paskaitą nešukubėjo. Matyt, kad daktarai savo seminaro neišgarsino. Jeigu būtų apie seminarą plačiau pasakoję, tai ten turėjo būti visos moterys. Turiu pasakyti, kad ir aš mažai tomis paskaitomis galėjau pasitarnauti, nes daugelio dalykų nesupratau.

Aš norėjau pasiklausti jų aiškinimų apie moteris ir gimdymą, nors man atėjo į galvą, kad man tai visi nesuprantamas ir gal nenaudingas dalykas. Kaip ten bebūtų, aiškinimas buvo įdomus, nes patyriau tokių dalykų, kurių savo gyvenime nebuvau girdėjęs.

Seminara pradėjo jaunas daktaras Jonas Daugirdas. Apie neščių moteris ir gimdymą įvairių žinių papasakojo dr. F. Sutkus ir dr. A. Milius.

Daktarai dar nespėjo naujausių žinių išsiaiškinti, mums jau pranešė, kad didysis mūsų laivas artėja prie Puerto Rico, San Juan uosto. Visi nuskubėjome ant dėlio, kad pamatytume puikius Puerto Rico salos pakrantes. Ten mums visiems pranešė, kad galime išlipti ir apžiūrėti

salos sostinę, bet mums priminė, kad pusę antros turime būti laive, nes iš ten išplauksime.

Po seminario ir trumpos pertraukos laivas jau pradėjo artėti prie Puerto Rico salos San Juan uosto. Visi sulipome ant dėlio, kad galėtume pamatyti, kaip atrodo uostas ir kaip ten žmonės gyvena.

Laivui įvažiavus į uostą, per garsiakalbį pasigirdo garsus ir aiškus balsas: įplaukiame į San Juan uostą. Netrukus galėsime išlipti ir uostą apžiūrėti, bet atsiminkite, kad po vidurnakčio 1:30 val. P.M. visi turite būti laive.

Nuo dėlio mes jau matėme, kad uoste buvo didokas būrys laukiančių žmonių. Bet kur važiudamas, turi paprotį iš anksto pranešti, kad atvažiuosiu, bet į San Juan niekam nepranešiau, tai uoste nesitiekiau kokį pažįstamą sutikti, ar kad mane kas nors lauktų.

Nespėjom nuo laivo laiptų nu- lipti, pasigirdo gana garsūs balsai: "Welcome to San Juan!" Pasveikino mus ir lietuviškai. Pasirodė, kad atvyko mus pasveikinti Lietuvių Puerto Rico Bendruomenės nariai, kurių sudarė Dantu šeima ir dar viena lietuvaitė. Atvyko į uostą Julija Danta — Dantienė ir dar viena lietuvaitė. Jodvi buvo nustebugios, nes nežinojo, kurie atvyksioje ekskursijoje buvo jų draugai ir pažįstami. Bet greitai išsiaiškino, kad yra atvykęs didokas pažįstamų ar pažįstamų pažįstamų lietuvių būrys.

Julija Dantienė, sutikusi kelis pažįstamus, net apsišarėjo iš

džiaugsmo ir labai širdingai visus priėmė. Visus geriau pažįstamus susodino į savo mašiną. Mašiną prigrūdė, kiek tik galėjo, bet visų sutalpinti negalėjo. Man atrodė, kad sutalpino į mašiną apie 9, o mūsų buvo 66. Ten visi negalėjo sutilpti, tai kurie netilpome, tai ir nelindome, nes žinojome, kad negalima visų sutalpinti. Susodintus išsivežė į miestą, parodyti svarbesnes vietas, o vėliau susodintuosius išsivežė į namus. Aš supratau padėį, sudarėme grupes ir patys išvažiuome. Julija ir Algis Dantai pasirinko pažįstamus ir artimesnius. Mes, kurie jų namų nematėme, buvome sužavėti jų nuosirdumu ir draugiškumu.

Čia neįmanoma aprašyti jų namų ir gyvenvietės, nes mes panašias vietas matėme tik filmuose. Jų kieme auga bananai, kokonosai ir gražiausios orchidėjos.

Dantai draugus priėmė, pavaišino, o mus nuvežė į naktinį klubą, kur suradome visus lietuvius, išlipusius iš laivo. Pamatėme klubeėjusias šokių ir dainų programas, o vėliau visi grįžome į laivą.

Buvo sunku su Dantais atsi-sveikinti ir palikti juos vienus toje pasakiškoje ir gražioje saloje.

Vakaras buvo šiltas, jūra rami. Visi buvome geroj nuotaikoje. Sugrįžus į laivą, mes plačiai komentavome apie San Juan uostą, jame gyvenančius žmones ir ten sutiktus Dantus.

Netrukus laivas sujudo ir išplaukė į tolimesnius Karibų salos vandenius. Nors jau buvo po 2-ros valandos, bet mes dar užtraukėme: "Eisime broleliai namo, namo", ir visi skristėmės po savo kajutes.

(Bus daugiau)

● Daugiausia slyvų užauga Kalifornijos valstijoje.

Žagariečių klubas

Lietuvių Žagarės klubo metinis narių susirinkimas įvyko 1981 m. sausio 25 d. Anelės Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Susirinkimas buvo gausus, oras pasitaikė gražus, tad daug prisidėjo, kad susirinktų daugiau narių, sumokėjusių savo duokles. Susirinkimą atidarė pirm. Paul Masilionis, džiaugdamasis, kad ir žiemos metu nariai gausiai susirenka. Jis sveikino visus su Naujais metais, linkėdamas būti sveikiems.

Nutarimų raštininkės perskaitytas protokolai ir kitų valdybos narių pranešimai buvo priimti vienbalsiai.

Gautas laiškas iš Lietuvių Tarybos, kviečiant dalyvauti Vasario 16 minėjime. Klubas nutarė aukoti \$25.

Knygų revizijos komisijos narys Anna Casey pateikė raportą ir pareiškė, kad knygos yra labai gerai vedamos ir viskas rasta tvarkoje. O kaslink naujų narių priėmimo į klubą, tai klubas nutarė nepriimti nariais senesnio amžiaus žmonių. O jaunų nėra, nes jie nenori prisirašyti prie senų klubų. Šiaip klubas gerai laikosi, turi gerą ir gražų skaičių narių. Visi maloniai sugyvena.

Po susirinkimo buvo vaišės — malonus pobūvis ir nuomonių pasidalinimas geroj nuotaikoje. Sekantis klubo susirinkimas įvyks vasario 22 d. anksčiau minėtoje salėje.

Rožė Didžgalvis, koresp.

Savaip suprato

Muitininkas prie sienos:

— Konjako, whisky?

Keleivis:

— Ne, ačiū. Taip anksti negeriu.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• SVEPATINAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATūra, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniūso, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varzo kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zocenko kūryba, J. Valaizės vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Tuesday, February 17, 1981

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDAILI METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmeniską dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Užsaku Naujienas kaip dovana savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsoriams pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

POVILO LAURINAVIČIAUS KŪRINYS

Gyvas, įdomus ir jaudinantis lietuviško gyvenimo 406 pusl. romanas

BE DRUSKOS

Kiekvienas lietuvis privalėtų įsigyti ir susipažinti su lietuviško gyvenimo tikrove, labai gyvai parašyta ir lengvai skaitoma.

Minkšti viršeliai \$8.00

Galima įsigyti Naujienų administracijoje arba pasiunčiant \$9 čekį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$28.00
Užsieniuose ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$4.00	
Kitose JAV vietose:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kovosime, kad Lietuva būtų nepriklausoma

— Lieuva privalo būti laisva, kovosime, kad ji būtų nepriklausoma, — praeitą sekmadienį Vasario 16-tos sukakties minėjime Aukštesniojo Marijos mokykloje minėjimą baigė Euprozinė Mikužytė.

Minėjimas buvo didelis, svarbus, įdomus ir naudingas. Salė prisirinko pilna. Kalbėtojų buvo daug, aukų rinkimas buvo turtingas. Kalbos nešančios viltį, entuziazmą ir pasiryžimą tęsti kovą, kol Sovietų karo jėgos bus išvartotos iš Lietuvos ir gyventojai galės laisvai ir nepriklausomai tvarkyti visus savo reikalus.

Vasario 16-tos minėjimai prasidėjo iš ryto, maldomis lietuviškose bažnyčiose. Marquette Parko parapijos bažnyčia niekad nebuvo tokia pilna, kokia ji buvo sekmadienio rytą. Kanauninko Vaclovo Zakarauskio pamokslas neįsiskaldė klausytojų atminties. Visi jo pamokslai prasmingi, bet praeito sekmadienio pamokslas palietė daugelio širdis, kai priminė pavergtą Lietuvos gyventojų dabartinę padėtį.

Vasario 16-tos sukakties minėjimą pradėjo panelė Euphrozina Mikužytė, Chicago Lietuvos Tarybos pirmininkė. Ji pirmiausia paprašė Dariaus ir Girėno bei Don Varno Legionų vadovybes įnešti vėliavas, ir tuojau solistas Algirdas Brazis, akompanuojant jo žmonai Alonai, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Pirmiausia buvo paprašyta Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardenė tarti žodį. Ji paminėjo, kad sausio 20 dieną krašto prezidento pareigoms buvo priskaidintas naujai išrinktas krašto prezidentas Ronald Reagan, o tos pačios dienos vakarą Irano valdžia išleido 52 amerikiečius, pralaukusius 444 dienas. Ji priminė, kad lietuviai rusų pralaukė 40 metų, bet pavergtųjų dar neišleidžia. Ji žino, kad Lietuvos būklė yra daug sunkesnė, bet ragino nenusižeminti, nes lietuviai pačioje Lietuvoje veda kovą prieš okupantą, o laisvame pasaulyje esantieji lietuviai stengiasi pavergtiesiems padėti.

Turtingą kalbą pasakė Kongreso atstovas Martin Russo. Jis tiek užimtas, kad negalėjo pranešti, ar galės dalyvauti, bet minėjimo rytą patelefonavo, kad galės atvykti ir tarti raminantį žodį pavergto krašto susirinkusiems lietuviams. Jis yra gana tiksliai informuotas apie rusų primestą vergiją lietuviams, protestavo prieš sovietinę prievartą ir pastebėjo, kad jis buvo ir yra tautų laisvės šalininkas. Visa eilė tautų tapo laisvos. Jis rengiasi tarti žodį Kongrese vasario 18 dieną, kai jis bus Washington. O jeigu jis Kongrese ir nebūtų, tai jis visuomet padės lietuviams ginti pavergtos tautos laisvę, nes jis pripažįsta tautų laisvės principą.

Nuoširdžiai buvo pasveikintas Richard J. Daley, Cook apskrities prokuroras. Mikužytė pristatydama susirinkusiems naują kalbėtoją, nurodė, kad lietuviai mėgo jo tėvą, ilgametį Chicago's merą, o dabar nori bendrą darbą dirbti ir su jo sūnumi, laimėjusiu prokuratūrą.

Valstijos gynėjas Richard Daley padėkojo už šiltą tėvo piminimą, pasakė, kad jis lietuviams pasitiki. Jis su lietuvių augo,ėjo į mokyklą ir dirbo su jais visuomeninį darbą. Jis pabrėžė, kad su lietuviams jam malonu dirbti, nes lietuviai yra darbštūs ir teisingi žmonės. Jis pritaria lietuvių pastangoms išlaisvinti pavergtą Lietuvą. Jis yra tautų laisvės šalininkas.

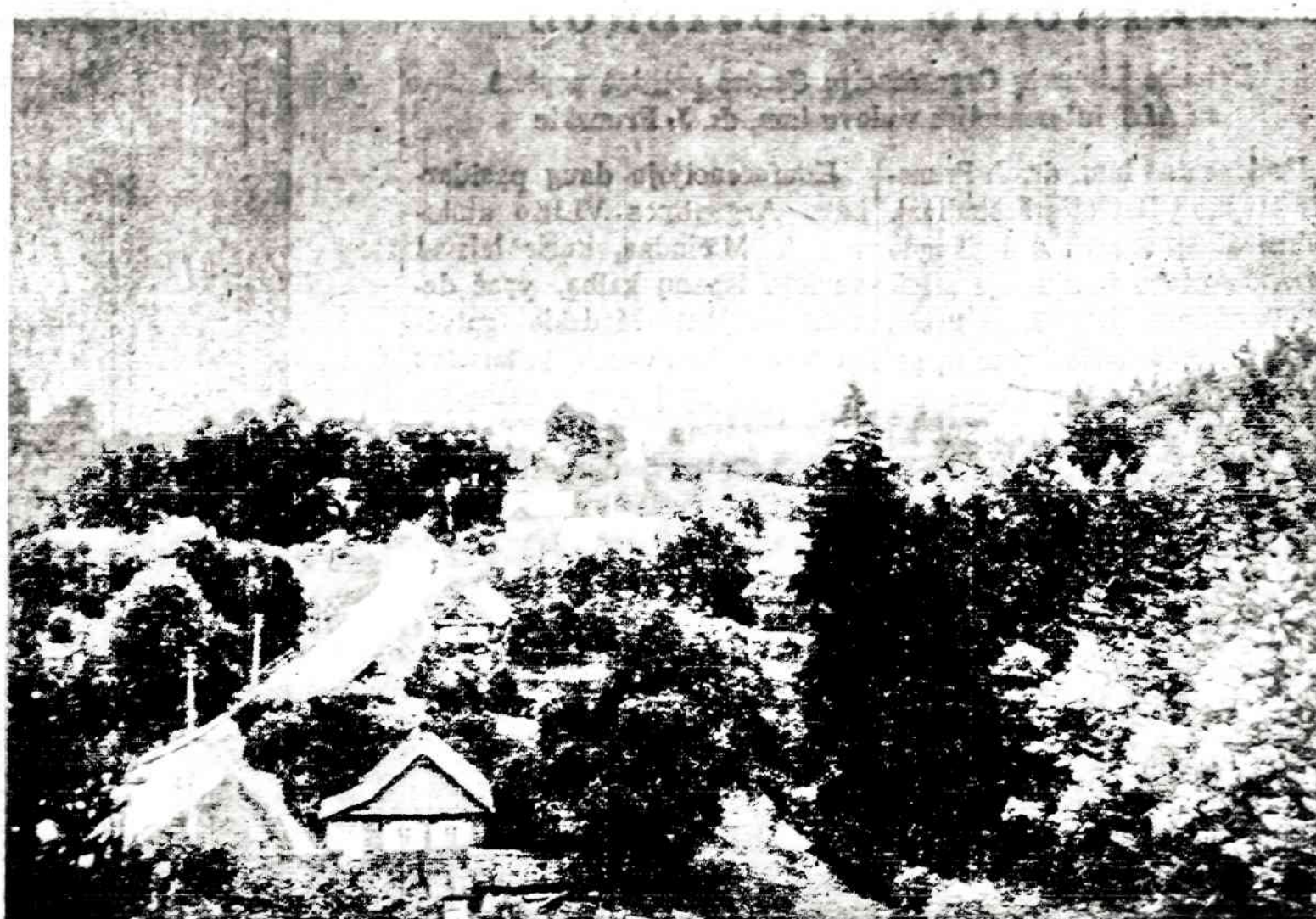
Perskaicius Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akta ir Z. Juškevičienės paruoštą ir Ramunės Tričytės atliktą savanorių pagerbimą bei prisiminimą, tuojau buvo pakviestas dr. Jokūbas Stukas, VLIKo vicepirmininkas, kuris susirinkusiems pasakė pagrindinę kalbą. Dr. Stukas yra išitraukęs į Amerikos politiką, jam rūpi Lietuva ir rusų primesta vergija lietuvių tautai, bet jis nėra šūkaujantis politikas. Jis turi gerą nuovoką apie visuomeninį gyvenimą, pažįsta VLIKo vedamą darbą ir turi nepaprastai daug faktų apie Amerikos lietuvių problemas. Jis informuotas apie Bendruomenės vadų keliamas instigacijas. Jis turi ir atsakymus į pačius svarbiausius lietuvių nesusipratimus. Jis turi ir atsakymus tiems nesusipratimams spręsti. Jis yra labai gerai informuotas apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadų nesusipratimus su VLIKu ir ALTu. Jam yra žinomi minėtų organizacijų vadų bandymai susitarti ir nevykę pasitarimų rezultatai, Stukas patarė pasimokyti iš kardinolų, kai renkamas popiežius. Jis patarė uždaryti ALTą, VLIKą ir PLB vadus ir neišleisti, kol jie nesusitars dėl pačių svarbiausių klausimų. Stuko jasiūlymas sukėlė skanaus juoko ir aplodismentų, bet kažki ar jo pasiūlymas būtų galima pritaikyti lietuviškiems reikalams. Kardinolai nori popiežių išrinkti, o PLB nori ALTą ir VLIKą išardyti. Tas metodas tiktų, jei užraktytieji turėtų vienodus tikslus, bet šiuo atveju tikslai yra skirtingi.

Dr. Stuko kalba buvo įdomi, nes jis pažįsta Amerikos lietuvių gyvenimą, stengiasi suklestinti problemas spręsti ir tęsti pastangas išlaisvinti pavergtą lietuvių tautą.

Buvo gazi mėminė pogrąma. Šaulių šokėjai yra geri ir lengvi šokėjai. Jie pavyzdinčiai pašoko. O Vyčių choras gražiai sudainavo.

Meninė programa buvo įdomi ir įvairi. Seniai Chicago lietuvių tokios programos nematė ir negirdėjo.

Šį kartą Vasario 16-tos minėjimas pravestas pavyzdinčiai.

Pasakiško grožio Vilniaus priemiesčiai — Verkiai.

Ką Draugas rašė prieš 25 metus

MŪSŲ VIENYBĖ IR TAUTOS LAISVINIMO DARBAS

Santrauka kalbos, pasakytos Clevelando Lietuvių Demokratinio Grupių 1956. II 5 d. sušauktame visuomenės susirinkime

P. STRAVINSKAS, Cleveland, Ohio

Artėja Vasario šešioliktoji

Minėsime 38 metų mūsų tautos nepriklausomybės atgavimo sukaktį. Prisiminsime tėvynę ir sovietinėje tironijoje kentėjusių mūsų brolių ir seseris. Šiemet, turėsime apie juos daugiau žinių, nes plyšo geležinė uždanga ir gyvi liudytojai iš Vorkutos ir tėvynės atsirado pas mus laisvame pasaulyje. Jie pasakoją mums, kad mūsų pavergtieji ir ištrėmimo kankinami broliai gyvena didžiausioje meilėje ir solidarume. Palyginę juos su savimi, pamatysime ir išsigąsim, koks didelis skirtumas tarp jų ir mūsų pačių. Jie sutiks šią Vasario 16 tilią, susikaupę, tarpusavio meilės šildomi, vienybės stiprinami. Mes gi pirmą kartą mūsų tremties gyvenime sutiksim šią Nepriklausomybės šventę susiskaldę, netgi tautos laisvinimo darbe — su dviem tautai laisvinti organizacijomis, su dviem fondais laisvinimo reikalams, keldami spaudoje ginčus dėl pasidalinimo dar nesurinkty Vasario 16 proga aukų laisvinimo darbai...

Artėjame prie katastrofos

Jei šiuo keliu toliau eisime, galutinai sugriusime mūsų tautos laisvinimo organizaciją. Sauginkime pačių rankomis sunaikinti, o tai, ką per eilę metų sukū-

rėme.

Atviromis akimis pažiūrėkime, kas privedė mus prie šio susiskaldymo. Rimtai ir atsidėję, asmenines ambicijas pamiršę, įsiekę būdų ir priemonių mūsų vienybei ir tautiniam solidarumui atstatyti.

Kada gyvenome vieningai?

Kai buvome pavoju verpetuose, veikdami pogrindyje. Pogrindyje 1941 m. visi sutilpome vienoje tautos laisvinimo organizacijoje — Vlike. Tada visi sutarėme, kad Vlikas yra ir bus vieningas, vyriausioji mūsų tautos laisvinimo organizacija, kad jis, apimtas visos mūsų politinės srovės, kalbės tautos vardą, reikš tautos valią.

Kada ėmėme skaldytis?

Tremtyje, Vlikui išėjus iš pogrindžio į dienos šviesą. Pirmoji mūsų nelaimės priežastis buvo mūsų skaldymasis Vlike pasaulėvalgos pagrindu — į vad. laicistinį ir krikščioniškąjį frontą. Tas skaldymasis buvo be jokio pagrindo, nes Vlikas jokios politikos (nei krikščioniškos, nei antikrikščioniškos) nedarė. Jo tikslas visiemis bendras, tai tautos laisvinimas. Sutikslus į tuos frontus, ėmėme ginčytis dėl Vliko "valdžios", nors valdžios Vlikas neturėjo.

Tuo visi esame nusidėję, visi ir atgailauname.

Ar nesugyvenimo liga buvo nepagydoma?

Ji nebuvo Vlikui nepagydoma. Reikėjo tik visiems įsitiesti, o svarbiausia — turėti ligoniui reikiamos kantrybės ir pasiryžimą. Kantrybės prisiėmę, Lietuvių Frontas, kuriam netrūktų stiprių intelektualinių jėgų, iš Vliko pasitraukė. Vlikas susilpnėjo savo darbo jėgomis.

Vienybė Vlike nesugrįžo

Antiviklinė akcija daugiausia reikšė tautininkai, nors ir būdami Vlike:

1) Jie pradėjo neigti Vliko teisingumą. Nuolat ir nuolat skelbė visuomenei, kad Vlikas nėra joks tautos valios reikšėjas, tautos balsas, o tik eilinė organizacijėlė...

2) Pati Vliko institucija buvo išjuokinėjama jų spaudoje (vad. laicistinį ir krikščioniškąjį frontą). Tas skaldymasis buvo be jokio pagrindo, nes Vlikas jokios politikos (nei krikščioniškos, nei antikrikščioniškos) nedarė. Jo tikslas visiemis bendras, tai tautos laisvinimas. Sutikslus į tuos frontus, ėmėme ginčytis dėl Vliko "valdžios", nors valdžios Vlikas neturėjo.

3) Buvo visaip pašiepiami ir niekinami Vlikui vadovaujantieji asmenys, taip pat ir tautininkams nepriklausą Vliko nariai, neina su jais.

(Bus daugiau)

MYKOLAS BIRŽIŠKA

PROF. MYKOLAS ROEMERIS

(1881-1945)

(Tęsinys)

Jie buvo Zigmantas Pietkiewicz (atvykęs su "laikraščio graboriaus" garsu — rašė labai neįdomiai) ir nuotykinį jaunimui apysakų rašytojas Wladislaw Uminski, paskiau dar jauni Varšuvos ir Vilniaus lenkų socialistai, kurių vienas, Vilniaus namų savininko sūnus Jerzy Jankowski, gabus "raudojų dainų" rašytojas, vėliau pasireiškęs triukšmingu futuristu ir liūdnai baigęs bepročių namuose, jau ir čia išsiskyrė, išspausdindamas feljetoną, kuriame pajukė patekusią po lietuvių vilniečių Dievo Kūno procesiją, kas, suprantama, daugelį skaitytojų papiktino ir buvo prieš demokratinių laikraštį jo priešų panaudota. Laikraščio administratorius Vilniaus advokatas Bulharowski matė jį galų galais nesuvedant, stengėsi sulaukyti leidėja, kad nemokėtų per didelių honorarų (o šis jų nešykstėjo!) pats derėjosi su bendradarbiais, kam per daug neįdomiai rašė, drebojo, kad kuris smarkesnis straipsnis ar neatsargi žinia nepaskandintų laikraščio (nudu su juo taikiai gyvenova, man visą savo revoliucinį karštį išliejant atsiskakimūse, "Naujojo Gaidynėje" ir "Eche", o "Gazeta Wileńska" duodant ramiai parašytų in-

formacijų, kurioms dėl to nervingasis administratorius ypatingai pritarė), tik laikraščio išgelbėti negalėjo. Pačiam Roemerui pritrūkus lėšų, susimetė keliolika liberalinių Vilniaus lenkų ir jį parėmė, bet laikraštis negalėjo varžytis su dvarininkų ir miestiečių "Kurier Litewski" ir kitais lenkų laikraščiais, o čia dar dėl vieno per daug neatsargaus straipsnio redaktorius maskolių prokuratūra iškėlė bylą, dėl kurios, vengdamas suėmimo, Roemeris pasitraukė į užsienį. Laikraštis užsidarė, palikdamas betgi šviesų atminimą neįdomioje Vilniaus lenkų spaudos istorijoje.

Daugiau kaip metus gyvendamas užsienyje, daugiausia Krokuvėje, Roemeris parašė savo klasišką veikalą apie tautinį lietuvių atgimimą — "Litwa". Ypač 1864 — 1905 m. laikotarpis yra plačiausiai čia apžvelgtas, be to, tvirtai dokumentuotas išsamiai pateiktas (vertimuose) "Aušros", "Varpo", "Tėvynės Sargo" ir "Darbininkų Balso" medžiaga, taip plačiai, jog niekur kitur net lietuviškuose rašiniuose, tiek panaudotos medžiagos nerandame. Tai, be abejo, geriausias veikalas apie 1864 — 1905 m. mūsų istorijos laikotarpį, atliktas ne tik su dideliu uolumu ir rupestingumu (medžiagą surinkti jam padėjo krovuškis Albinas Garbukas-Herbaciauskas) ir su rimta meile Lietuvai, simpatija kylančia lietuvių tautai ir su pagarba įvairių srovių veikėjams. Tik vėl Roemerui nepavyko visiškai pasiekti savo tikslo — įtikinti lenkų visuomenę,

jog tautinis lietuvių atgimimas yra savarankiškas ir būtinas istorijos reiškinys, jų tautinei siekimai yra teisingi, sveiki, natūralūs, ir lenkams tenka prie jų tik prisitaikinti, kaip prie tikrų Lietuvos šeiminkų reikalavimų, o ne praeten-duoti vis į pirmąją Lietuvą.

1908 m. Krokuvėje išleista "Litwa" maskolių cenzūros nebuvo praleista Rusų imperion, tad, slapta ir nedideliu skaičium platinama, Lenkijoje ir Lietuvoje mažai tebuvo paplitusi, o jos karštas palankumas jaunam lietuvių judėjimui ne vienam lenkų skaitytojų sukėlė nepasitikėjimą autoriaus objektingumu. Nors Roemeris visur kur statėsi aiškiu Lietuvos patriotu, bet ir lenku, kiti jau tada paabejojo dėl jo "lenkystės", ir mažai pačiam kartą lenkas apie Roemerį pasakė: "toż to pisze jak Litwin". Nenuostabu, jog kai po dviejų metų pasirodė daug menkesnė už Roemerio, nesavarankiška ir, kad ir Lietuvos išveio sūnaus, bet nemokančio lietuviškai pilsudskininko Leono Wasilewskiego, garsios bolševikės Wandos Wasilewskos tėvo, šališkai parašyta ir lenkų reikalą visų pirma turinti galvoje knyga "Litwa i Białorus", Roemerio veiklas liko nutylėtas, o lenkų politikų ir publicistų prieš tautinę lietuvių politiką vis Wasilewskio knyga tebesinaudojama.

Tačiau ir lietuvių visuomenė nesugebėjo tinkamai įvertinti šio taip svarbaus ir reikalingo veikalo. Vos keli autoriaus kartos lietuviai jį tetų jis tinkamai įvertintas. Ligi šiolei jis nėra iš-

beskaitė. Lietuvių spaudoje neatsimenu, kad būverstas lietuviškai, tad jaunoji mūsų kartai visai nebežinomas ir nenaudojamas, nors ne vieną publicistą galėtų apsaugoti nuo per daug lengvų pasisakymų dėl 1864 — 1905 m. tautinio lietuvių darbo ir ne vieną norintį šią gaidynę pažinti — nuo nereikalingo vieno ar kito Roemerio plunksnos tam atliktų žygių kartojimo. 1922 m. pradėjęs darbą Vytauto Didžiojo Universitete ir tebedėstydamas dar naująją lietuvių literatūrą (paskiau ją dėstė kan. J. Tumas, o aš pasitenkinau senąja literatūra), buvau sumanęs su mano klausytojais parūpinti seminarinį šio veikalo vertimą. Tam išdalinau jį tarp studentų ir studentų atskiromis dalimis, bet tik vos iš dviejų ar trijų tegavau šokių tokių vertimus. O juk kitiems nekas čia betektų ir versti, tik Roemerio išverstus iš lietuviškų laikraščių straipsnius susirasti prūsineje spaudoje ir originalus nusi-rašyti. Taip dėl mano klausytojų tingumo ir atlikimo darbo reikšmės neatjaunimo, taip ir dėl mano neryžtingumo juos priversti dirbti, kilniam autoriui padaryta didelė moralinė skriauda, o mūsų visuomenei ir mokslui nemaža žala.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ARMAGEDONAS IR PO JO - PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon" (Apriškimo 16:16)

28. Toje pačioje pranašystėje Jėzus aiškina, kad "Jeruzalė" — žydų tautos ir politikos simbolis — bus "mundoma pagonių, iki pasibaigs pagonių laikai" — Luko 21:24.

Šventasis Raštas aiškiai parodo, kad šitie "pagonių laikai" reiškia 2,520 metų gadinę, kuri prasidėjo 600 m. pirm Kristaus. Babilonija buvo pirmoji iš pagoniškų valdžių, kurios viešpatavo per tą laiką. Šitos viešpatystės pradžioje Viespats davė Nebukadnezarui sapną, kuriame jam pasirodė į žmogų panaši stovyla, kuri sulig pranašo Danielio aiškinimu, parodė Dievo duotąją viešpatavimo galią, kuri pirmiausia panaudojo Babilonas, po to Medų Persija, po jos Graikija ir galop Roma.

SV. RASTO TYRINETOJAI, 5241 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinica
Medicinos direktorius
938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5493

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDIAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezės. Med. ban.
dazai. Speciali paslauga klijoms.
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniai 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telef.: PRosept 8-5544

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo-
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniai ir sekma-
dieniai nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

give...

as more will give

HEART
FUND

"Lietuvos Aidas"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Žemaičių Kultūros klubo eilinis
narių susirinkimas įvyks trečiadienį,
vasario 18 d., 1 val. popiet. Anelės
Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave.
Nariai prasomi atsilankyti, nes yra
svarbių reikalų aptarti. Laikas užsi-
mokeiti nario duokles. Bus ir vašes.
Rožė Didžiulė, rasti.

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos
narių visuotinis-metis susirinkimas
įvyks šm. vasario mėn. 22 d.
2 val. popiet. Vyčių salėje. Susirinki-
mo metu gus peržiūrėta praėjusių metų
veiklo, prisaikdinti nauji nariai ir
nustatytos kuopos veiklos gairės
1981-šiemis metais. Visiems kuopos
nariams susirinkime dalyvavimas
yra būtinas. Po susirinkimo — už-
kandžiai. E. V.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS

Naujienų vasario 12 d. laidoje
atspausdintame straipsny "BAL-
Fo reikalai" buvau padaręs kai
kurių netikslumų. Parašiau:
"Marquette Parko J. Mackevičius...
iš viso surinko 1,625.37
dol.", o turėjo būti: J. Mackevičius
surinko, kad prie bažnyčios
surinkta aukų \$1,618; Tė-
viškos parapijoje — \$241. Bend-
rai Marquette Parko rajone su-
rinkta \$17,445.37 Balfui aukų.
G. Giedraitytė didžiausią au-
kotojų skaičių aplankė. Marce-
lė Tiškevičienė aukojo ne \$10,
bet \$100. Špokas iš Gary, Ind.,
— \$440.
Už įsivėlusius klaidas atsi-
prašau. Stasys Juškenas

Atsiųsta paminėti

• SKAUDŲ AIDAS, vasario
numeris, 24 pusl. Leidžia LSS
Tarybos Pirmija, vyr. redaktori-
us Juozas Toliušis, šį numerį
redagavo vyr. sktn. J. Mikutai-
tienė. Jame yra daug trumpų
straipsnelių, gausiai iliustruotų
nuotraukomis bei piešiniais. Įdo-
mus Skautiškos šienligės skirs-
nelis apie pastebėtas negeroves.
Visa medžiaga įdomi skautams
ir jaunimui. Kainuoja metams
\$5, pusė metų \$3. Administrato-
rė Malvina Jonikienė, 6345 So.
Washtenaw Ave., Chicago, IL
60629.

• Iki 500 metų Europoje ne-
buvo mados bučiuotis.

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams paslatyti

PABLO PICASSO

Moteris (Tapyba)

MŪSŲ MIRUSIEJI

Vasario 8 d., sulaukusi 74 me-
tų amžiaus, mirė M. Delta. Jos
vyras — vet. dr. A. Delta. Anks-
čiau gyveno Venecueloje. Iš ve-
terinarijos personalo tebuvo J.
Prunskis, dabar chemikas.

M. Delta gimė Vilkaviškyje.
Jos brolis J. Valaitis — Darbo
Federacijos seimo narys. Išėjęs
iš seimo, mano tėveliams, kai
gavo už servitutą parcelę, pa-
statydino namus. Jo žmonos se-
suo p-lė And. grįžo į ok. Lietuvą
su pirmais emigrantais ir prane-
šė mano mamytei, kad aš ir bro-
lis A. esame gyvi. Kai prasidėjo
susirašinėjimas su ok. Lietuva,
tai mamytė džiaugėsi pirmame
laiške, kad Gerasis Dievulis jos
maldų išklausė.

A. Delta priklausė Šauliams ir
Dukterų draugijai.
Evens koplyčioje ir bažnyčioje
Vytauto Didž. šaulių rinktinė
nešė garbės sargybą. Pašarvota
šaulių uniformoje.

Šaulių S-gos vardu atsisveiki-
no J. Mackonis, Liet. Dukterų
vardu — pirm. Mielenė.

Pamaldų buvo Sv. Mergelės
Marijos Gimimo parapijos baž-
nyčioje. Kan. V. Zakarauskas
atnašavo gedulingas šv. Mišias
ir pasakė pamokslą. Į kapines
palydėjo kun. A. Markus. Po su-
kalbėjimų maldų, Vytauto Didž.
šaulių rinktinės vadas Vl. Išga-
naitis nuo karsto tautinę vėli-
avą, kaip Tėvynės meilės sim-
bolį, perdavė vyrui vet. dr. Ad.
Deltai. Jis pabučiavo vėliavą ir
karsą. Sugiedojome "Marija,
Marija" ir Tautos himną. Vado-
vavo M. Sedukis, mūsų stovyk-
los vargonininkas.

Palydėjus į kapines, Liet. Duk-
terų draugijos pirm. p. Kie-
lienė ant karsto užpylė Lietuvos že-
melės. Palaidota vasario 11 d.
šv. Kazimiero Liet. kapinėse.

Dalyviai buvo pakviesti pietų
į didžiulį restoraną. Dalyvavo
50 asmenų. Padėkoję, skirstė-
mės į namus.

Vasario 8 d. mirė Ild. Šadaus-
kas, sulaukęs 78 metų amžiaus.
Amerikoje išgyveno 30 metų.

Liko nuliūdę: žmona Adelė,
sūnus Tomas bei Zigmars ir
duktė Roma su šeimomis, bei
kiti giminės.

Priklausė Marquette Parko
Liet. Namų Savininkų Sąjun-
gai (buvo kasininkas pračioje
kadencijoje) ir Prekybos Rū-
mams.

Buvo pašarvotas D. Petkaus
koplyčioje. Vasario 11 d. vakarė
įvyko atsisveikinimas. Namų
Savininkų S-gos vardu atsisvei-

ALGIRDAS GUSTAITIS

Senieji vokiečių įsakymai prieš prūsus

Prūsų nesuvokietinė, po kelių šimtų metų okupantai
skelbė įsakymus lietuviškai

(Tęsinys)
Leidimai prekėms į miestus
vežti

1915, VII. 7 d. Prūsijos ka-
ralius Fridrichas Vilhelmas
įsako asmenims, vežantiems
prekes į miestus, parodyti mie-
stų užveždėtojųms daiktus
bei turimus leidimus prekėms
gabenti.

Šiame įsake nesunku įžiūrėti
naujus varžtus vietiniams
gyventojams, kurie visų pir-
ma turėjo gauti leidimus pre-
kėms. Nesunku suvokti, jie
turėjo išpildyti valdžios nusta-
tutus mokesčius, būti paklus-
nūs, įstikimi ir neįtarti priešiš-
ka veikla, jie turėjo būti aida-
vę duoklę, atitikę kitokiems
pavergečių reikalavimams. Tai
buvo vienas iš daugelio spau-
dimų prūsams.

Įsako pabaigoje nurodoma
užveždėtojųms tinkamai ir
pagarbiai elgtis su prekių sa-
vininkais.

Matomai tikrintojai taip pla-

mimo bažnyčioje atnašavo ir
pamokslą pasakė kan. V. Zaka-
rauskas.

Po pamaldų buvo palydėtas į
šv. Kazimiero Lietuvių kapines.
Kadangi labai šalta, tai pamal-
dų buvo atlaikytos koplyčioje.
Vienok kan. A. Zakarauskas pa-
lydėjo į kapus ir palaimino
duobę.

Pamaldų metu giedojo solis-
tas A. Grigas. Puikiai giedojo
ir visi žavėjomės. Vargonais
grojo muz. A. Kalvaitis.

Šeima pakvietė pietų į Gold
Coast restoraną. Dalyvavo 60
asmenų.

Nenoromis norisi priminti,
kad Ild. Šadauskas turėjo pla-
čių užsimojimų — steigė alaus
bravorą. Deja, prieš milijonines
kompanijas neatsilaikė. Turėjo
nuostolių ir užsidarė.

Laidotuvsė dalyvavo Namų
Savininkų s-gos nariai: ponis A.
Katelienė, J. Skeivys, A. Patac-
kas. Be to, buvo dr. J. Starkus
su žmona, Midland taupymo
bendrovės prez. F. Zogas, kun.
Vl. Mažrimas, P. Vilkelis, Liet.
Dukterų d-jos pirm. p. Kie-
lienė su vyru, p. Garbenis su žmo-
na ir kiti draugai bei pažįstami.

Tėbūna mirusiems lengva
svetinga šalėlė! K. P.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1063

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1x38 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

FALL MEANS FLU!

Throughout the nation, the approach of the winter months means that flu season is almost here. Now is the time to protect your health and that of your loved ones. Make sure that "See Doctor for Flu Shots" tops your list of things to do during the days ahead. To forget could mean unnecessary illness in your family this winter.

Influenza is a common malady, but it can be serious. During the flu outbreak of 1962-1963, for instance, 57,000 deaths in this country were attributed to the disease or its complications. In 1957, the total was 62,000.

The U.S. Surgeon General's Advisory Committee on Immunization Practice recently recommended the reception of flu shots this year. It reported that such immunization provides "considerable protection" (60-90 percent) against the virus-caused disease. Flu shots, the committee pointed out, are especially important to persons over 45 and those suffering from chronic illnesses, such as heart trouble, lung and respiratory ailments, diabetes, etc.

Flu vaccine, as many studies have shown, can literally multiply your chances of remaining well. Make a note now to take advantage of the immunization. Remember, Fall Means Flu!

BALFo Chicagos apskrities ir skyrių atstovų vajeus užbaigimas

Vasario 8 d. 2 val. pirm. J. Jasaitis pradėjo susirinkimą, pasveikindamas gausią susirinkusių dalyvių.

Mirusieji namai buvo pagerbti atsisveikintu.

Į prezidentą pakeičė: St. Vanagūnas — pildininku, J. Jokubka — sekretoriumi.

BALFo Centro Valdybos pirm. M. Rudienė sveikino važiavusių ir linkėjo būti ir toliau aktyviais, remti kenčiančių brolius. Priminė, jog būdama Europoje, jautė susirūpinimą, kad tempiasi tarptautiniai santykiai, linkėjo laimingų Naujų metų ir glaudžiai kooperuoti su BALFo vadovybe.

Antroji sveikintoja buvo Chicagos ALTo pirm. E. Mikužilė, linkėdama sėkmės brolių šalpos darbe. Prašė gausiai dalyvauti Vasario 16 minėjime, kurį rengia Chicagos ALTas.

Dienotvarkėje buvo pažymėta, kad sveikins ir gen. konsulė Juzė Daužvardienė. Deja, ji buvo Vyčių "Lietuvos Atsiminimų" bankete.

J. Skėvyss sveikino Pensininkų S-gos vardu; St. Patlaba — Liet. Namų Savininkų Sąjungos vardu.

Skyrių pranešimai

- 1) P. Burneikis, iš Brighton Parko. Aukų surinkta \$935.
- 2) P. Morkūnienė iš North Side. Aukų surinkta \$276.
- 3) J. Mackevičius — Marquette Parko 5 skyr.: a) prie bažnyčios — \$1,618.19, b) kun. Trakio — \$245, c) 35 rinkėjai surinko \$16,205. Iš viso applankyta 1,216 asmenų; narių — 1,110.
- Per 1980 m. iš viso surinkta \$17,445.31; apsk. kasininkui B. Andriukaičiui įteikta \$17,100.
- 4) M. Tverjonienė — \$2,313.
- 5) F. Sereičikas — Brighton Parke surinkta \$3,704.
- 6) Dr. Budnikas, Cicero — \$4,571. Turi 12 šimtininkų; narių — 296. Kai kitur, taip ir Ciceroje rinko asmeniška lankymą ir siųsdami laiškus.
- 7) V. Kasniūnas, Beverly Shores — neatvyko.

- 8) P. Orvidienė, West Side — \$221.
- 9) P. Mičiulis, Lemont — \$1,819.
- 10) P. Litvinas, Town of Lake — \$137.
- 11) V. Balaišytė, Gage Park — \$1,872.
- 12) P. Gražulis — Pietų Chicagoje — \$1,909.
- 13) P. Navickas, 18-oji kolonija — \$181.
- 14) Waukegan — atstovo nėra.
- 15) P. Degutis, East Chicago — \$355. Nusiskundė, kad Liet. B-nės buvo užklijuotas skelbimas ant BALFo skelbimo. Visi piktinomės.
- 16) P. Špokas, Gary, Ind. — \$410.50.
- 17) East St. Louis — atstovo nėra.
- 18) Kenosha — atstovo nėra.
- 19) Z. Daukienės skyriaus vardu pranešimą padarė ponis Simokaitienė. Surinko \$1,978.15. Čia aukų organizacijos.
- 20) J. Gritėnas, Melrose Park — \$743.
- 21) J. Balčiūnas, Willow Springs — \$2,408. V. Šimkus aukų \$500 ir pasižadėjo kasmet tiek aukoti iki gyvos galvos. Ilgiausių metų!
- 22) Union Pier — atstovo nėra.
- 23) B. Andriukaitis, apskrities išdalininkas, pranešė, kad bendrai iš skyr. gauta 12,187.98 dol.

Centro valdybos narys K. Čepaitis dėkojo dr. Vygančiui, atsiuntusiam \$500 auką iš Winnetka, Ill. Ta proga dėkojo B. Andriukaičiui ir visiems rinkėjams bei aukotojams už gausias aukas. Didelė padėka priklauso Midland taupymo bendrovės prezidentui adv. Zogui už vajeus globą.

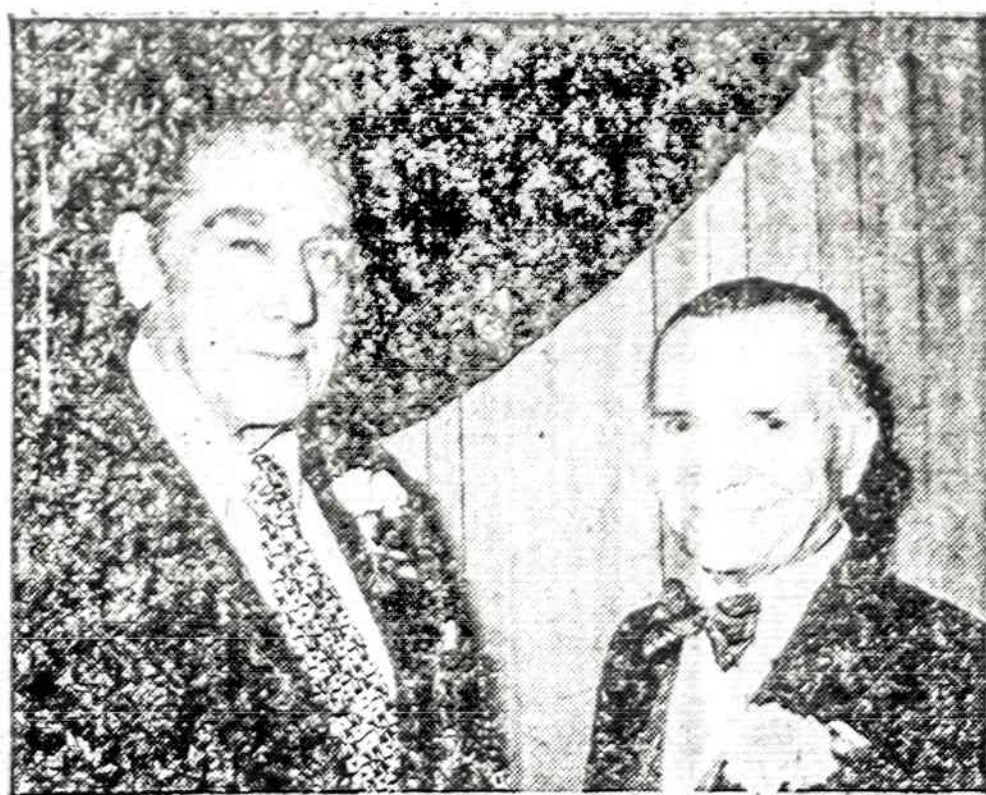
J. Balčiūnas prašė Centro Valdybą priminti daktarams — BALFo stipendininkams, kad jie būtų sąžiningi ir atsisteistų už gautas stipendijas.

P. Burneikis priminė, kad ir kiti daktarai bei pasiturintieji arba neaukėja, arba labai mažai duoda.

Visi buvo pakviesti prie vajeių stalo. Šeiminkės, vadovaujamos ponios Repšienės, davė karštus pietus su visais priedais, o p. A. Repšys visus vaišino gėrimais.

Apie 5 val. skirstėmės, dėkoti valdybai už našų susirinkimą ir šaunias vaišes. Iš viso dalyvavo 89 atstovai ir šiek tiek svečių. Prie registracijos buvo K. Januška ir Gr. Giedraitytė.

K. Paulius

Ed "Moose" Krause ir Konstant J. Savickus
(Foto Al Vaitis)

Lietuvės vyčiai pagerbė Kriaučiūną

Lietuvės vyčiai kiekvienais metais ruošia Lietuvos Atsiminimų banketą, kurio metu pagerbia Lietuvai ir išeivijai didžiai nusipelnusį asmenį ar organizaciją. Šiemet, vasario 8 d., Martine restorane įvyko 21-asis metinis banketas. Jo metu buvo pagerbtas žymus sportininkas Edvardas "Moose" Krause — Kriaučiūnas. 1935 m. jis buvo Lietuvos krepšinio rinktinės kapitonas ir žaidėjas, kartu su kitais lietuviais bei Amerikos lietuviais dalyvavo Europos krepšinio pirmenybėse Rygoje ir laimėjo Europos čempionatą. Grįžęs Amerikon E. Krause buvo pakviestas atletikos direktoriumi Winona ir St. Mary kolegijose, Minnesotoje. Pastaruosius 31 metus jis yra garsiojo Notre Dame universiteto atletikos direktoriumi. Tas universitetas tapo dar garsesnis savo futbolu ir kitomis rinktinėmis.

Bankete dalyvavo ir E. Kriaučiūnų pagerbė virš 400 svečių. Garbės pirmininku buvo Frank Zogas, ceremonijų meistras — Konstantinas J. Savickus, kartu su Kriaučiūnu dalyvavęs Rygos pirmenybėse. Taip pat dalyvavo konsulė Juzė Daužvardienė, vyskupas V. Brizgys, sol. Algirdas Brazis, V. Samaška, Harry Petrakis, kan. V. Zakarauskas, sol. Nerija Linkyvičiūtė ir muz. A. Vasaitis.

Bankete buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės sukaktis ir prisiminti pavergti lietuviai.

TRUMPAI

— Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga parėmė Naujųjų leidimą \$1500 ir jį atsiuntė kartu su pirm. J. Leko ir sekretorės Vandos Gasperienės raštu. Dėkui už auką ir už geras linkėjimus.

— Juozas Jezukaitis, St. Petersburg, Fla., kartu su ankstyva pranešimu atsiuntė \$1000 auką už kalendorių. Po dolerį atsiuntė: J. Litvinas iš Town of Lake, V. Kenstavičius iš Marquette Parko ir O. Gerke iš Cicero. Dėkui visiems.

— Antanas Kairys iš Toronto savo geras linkėjimus atlydėjo \$1000 auką. Po \$2 už kalendorių atsiuntė: J. Mikėnas, Cheshire, Conn., M. Matijosaitis, Hilton, N.Y., F. Kalvaitis, Lowell, Ind. Dėkui visiems.

— Dėkui Romanui Drukeiniui iš Omahos už nuolatinę paramą. Dėkui už ankstyvą pranešimą ir už \$1000 auką.

— Kostas Januška iš Marquette Parko, gavęs kalendorių, specialiu laišku atsiuntė 5 dol. auką. Po \$3 atsiuntė: V. Stanevičius iš Creemore, Ont., ir Bruno Babušis iš Atlantic Beach, N.Y. Dėkui visiems.

— Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus pastangomis jau keletą metų iš eilės ruošiamos lietuvių informacinės parodėlės Chicagos miesto centre — Daley Center erdviuose patalpose. Dearborn ir Randolph gatvių kampe. Ryšium su Vasario 16-os paminėjimu ir šiemet lietuviški eksponatai bus išstatyti vasario 13-21 dienomis. Paroda rūpinasi M. Krauchunienė.

— Šiaulių sambūrio valdybą Toronto išrinkta: V. Jonaitis, V. Mastis ir I. Simonavičienė.

— Toronto Lietuvių Namų Visuomeninės veiklos komitetas nutarė nupirkti keturis Encyclopedia Lituanica komplektus ir juos padovanoti Kanados bibliotekoms.

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks vasario mėn. 20 d., penktadienį, 7:30 val. vak. parapijos salėje, 6820 So. Washenau Ave. Susidarys svarbių reikalų aptarti, todėl visus prašome dalyvauti. Bus trumpai paminėta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena — Vasario 16-oji. Po susirinkimo bus užkandžiai.

Stasys Patlaba

— 1981 m. sausio mėn. 17 d. L.K.V. S-gos "Ramovė" Clevelando skrysimo metiniame narių susirinkime išrinkta nauja skyriaus valdyba pasiskirstė pareigoms sekant: Kazys Gaižutis — pirmininkas, Jonas Skavičius — vicepirmininkas, Ignas Stankus — sekretorius, Pranas Mainelis — išdalininkas, Jonas Citulis — spaudės ir informacijos, Jonas Raškauskas — parengimų, Juozas Šlapelis — vėliavinkas. Skyriaus pirmininko adresas: K. Gaižutis, 10108 Shiller Ave., Cleveland, Ohio 44119. Telef. 1-216-481-0791.

— Viktoras Šimaitis pildė INCOME TAX Simaitis Realty įstaigoje, 2951 W. 63rd Street. Darbo valandos kasdien nuo 10 val. ryto. Tel.: 436-7878 arba 763-0337. (Pr.)

— Dengiamo ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA, 434-9655

Ar galimas išganymas per gerus darbus?

Ar gali žmogus savo gerais darbais užsitarnauti sau išgelbėjimą nuo savo nuodėmių ir amžinos pražūties?

Pasiklauskite šios, mums taip svarbios temos, šiandien 8:45 val. vak. radijo banga 1450 AM per "Lietuvos Aidus".

Penktadienį 4:23 val. po pietų per Sophie Barcus radiją išgirsite "Sirdžių Pataisytojas".

Parašykite mums, pareikalaudami knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsime dovanai.

Mūsų adresas: Lithuanian Ministries P.O. Box 321 Oak Lawn, Ill. 60454

— Prez. Reagano administracija, mažindama biudžetą, pasiryžusi sumažinti pagalbą mokėjimus užsienio kraštams.

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGEMS TERMINAMS
JE ZEMAJIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI.

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7743

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
NOTARIATAS • VERTIMAI

VISU RCSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras būgnis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

BROOKFIELD, Ill., parduodamas 4 butų namas — kiekvienas butas turi atskirą šilumą. Galima tikėtis \$225,000 morkių.

Skambinti 485-4069

MAZOSIOS LIETUVOS KLAUSIMU

(Atkelta iš pirmo puslapio)

Sovietinė Federatyvinė Socialistinė Respublika (RSFSR) ir pavadinio ją "Kalinogradskaja oblast".

Tos Mažosios Lietuvos dalies svarbesnieji miestai yra: Karaliaučius (vokiečių vadinamas Königsberg, o Sovietų — Kaliningrad), Tilžė (Tilsit — Sovietsk), Isrutis (Insterburg — Cherniakhovsk), Gumbinė (Gumbinnen — Gusev) ir kiti.

1945 m. Sovietai, okupuodami Mažąją Lietuvą, palaikė ją Vokietijos dalimi ir dėl to arba išžudė arba ištrėmė beveik visus jos gyventojus, ir autochtonus mažlietuvių ir vokiečių. Dabar ši dalis apgyventa maždaug pusė milijono importuotų rusų, ir taipgi maždaug 25,000 lietuvių, atsikėlusius iš Didžiosios Lietuvos.

II. Kaip atsirado skirtumas tarp Didžiosios ir Maž. Lietuvos

1410 m. Vytautas Didysis Žalgirio (Grünvaldo, Tannenbergo) mūšyje sumušė kryžiuočių Ordina taip stipriai, kad jis būtų galėjęs Ordina visiškai sunaikinti ir atsiimti visas iki tol Ordino okupuotas prūsų ir žemaičių žemes. Vietoje to, jis tačiau 1422 m. prie Melno ežero pasirašė su Ordinu taikos sutartį, einant kuria jis paliko Ordinui didelę dalį Ordino užgrobtų žemių, su Karaliaučiaus, Klaipėdos ir kitais miestais.

Tą sutartimi buvo nubrėžta siena, prasidedanti prie Baltijos jūros, ir pietus nuo Palangos, kuri paliko didele lietuvių žemių dalimi Ordino valdžioje. Ta siena išstovėjo net 500 metų, iki 1923 m. sausio 15 d. (Bus daugiau)

Klasėje

— Tu negali miegoti klasėje, — sako mokytojas.
— Aš galėčiau, jeigu jūs nekaltumėt taip garsiai, — atsako mokini.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turliu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiešioose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAZYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laidrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. EIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7459
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapalis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8454
State, Fire, and Casualty Company

ADVOKATU DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Sėdintienis nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
5 year
Savings Account

Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628
PETRA KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

INSUR-D

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTŪRA — ŽIAURCS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
KARLA NOREIKIENE
1808 West 59th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 3-3787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2581 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 1-2787
V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėję daugiau kaip AŠTUCIUS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nefeško, pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA išrašys.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
267 W. 30th St.
Tel. (212) 543-2218